

ETTEVÖTTE VARA KINDLUSTUSE TINGIMUSED nr 759

Kinnitatud Juhatuse poolt 13.12.2013
Kehtivad alates 16.12.2013

Sisukord

1. TINGIMUSTE KOHALDAMINE	2
2. TÄIENDAVID MÕISTED	2
3. KINDLUSTUSOBJEKT	2
4. KINDLUSTUSKOHT	5
5. KINDLUSTUSVÄÄRTUS	5
6. KINDLUSTUSSUMMA. ALAKINDLUSTUS. ÜLEKINDLUSTUS. TOPELTKINDLUSTUS. OMAVASTUTUS	6
7. KINDLUSTATUD RISKID JA VÄLISTUSED	7
8. KINDLUSTUSLEPINGU OSAPOLTE LEPINGUEELSESD ÕIGUSED JA KOHUSTUSED. KINDLUSTUSMAKSE MÄÄRAMINE	13
9. KINDLUSTUSVÖTJA JA KINDLUSTUSANDJA ÕIGUSED JA KOHUSTUSED KINDLUSTUSPERIOODIL	14
10. KINDLUSTATUD RISKI SUURENEMINE JA MUUD LEPINGU ASJAOLUSID PÕHIMÕTTELISELT MUUTVAD TINGIMUSED	15
11. TEGUTSEMINE KAHJUJUHTUMI KORRAL	16
12. KAHJU SUURUSE JA HÜVITISE ARVUTAMINE	18
13. EKSPERTIDE KAASAMINE	19
14. KINDLUSTUSHÜVITISE MAKSMINE. KINDLUSTUSHÜVITISE VÄHENDAMISE JA MITTEMAKSMISE PÕHJUSED	20
15. LÖPPSÄTTED	22
16. OHUTUSNÕUDED	22
III OSA. KINDLUSTUSLEPINGU ERITINGIMUSED	25
Varakindlustuse klausel nr 001: koguriskikindlustus	25
Varakindlustuse klausel nr 002: elektroonikaseadmete rikete kindlustus	26
Varakindlustuse klausel nr 003: sülearvutite ja teiste väikeste kaasaskantavate seadmete kindlustus Eesti Vabariigi territooriumil	26
Varakindlustuse klausel nr 004: sülearvutite ja teiste väikeste kaasaskantavate seadmete kindlustus Euroopa territooriumil	27
Varakindlustuse klausel nr 005: tulevikinvesteeringud	28
Varakindlustuse klausel nr 006: statsionaarsete reklaamistendide kindlustus	29
Varakindlustuse klausel nr 007: sularaha kindlustus	29
Varakindlustuse klausel nr 008: ühispindade kindlustus eluhoonetes	30
Varakindlustuse klausel nr 009: pikaajaliste kindlustuslepingute klausel	30
Varakindlustuse klausel nr 010: masinate rike	32
Varakindlustuse klausel nr 011: töötajate vara	34
Varakindlustuse klausel nr 013: üleujutusrisiki kindlustus	34

1. TINGIMUSTE KOHALDAMINE

- 1.1. Käesolevaid kindlustustingimusi kohaldatakse koos UAB DK PZU Lietuva Eesti Filiaali „Kindlustuslepingute üldtingimustega“. Käesolevates kindlustustingimustes toodud õigused ja kohustused kehtivad täiendavalt „Kindlustuslepingute üldtingimustes“ toodud õigustele ja kohustustele.

2. TÄIENDAVALD MÕISTED

2.1. Ohutusnõuded

Kohustus järgida Kindlustuslepingus loetletud nõudeid, õigusakte ja muid valdkonnaspetsiifilisi kirjalikult kehtestatud nõudeid selleks, et kahjude tekkimise võimalust vältida või vähendada.

2.2. Kindlustusvõtjaga seotud isikud

- 2.2.1. Kindlustatud isik
- 2.2.2. Kindlustusobjekti seaduslik valdaja
- 2.2.3. Isikud, kes kasutavad kindlustatavat vara kindlustusvõtja, kindlustatud isiku või kindlustatud vara valdaja nõusolekul.
- 2.2.4. Kindlustusvõtja, kindlustatud isiku või kindlustusobjekti seadusliku valdaja töötajad või juhtimisorgani liikmed, volinikud, muud volitatud esindajad;
- 2.2.5. Isikud, kes seaduse, muu lepingu (sh tööleping) või muu õigussuhte alusel on kohustatud järgima ekspluatatsiooni, ohutuse, kahju vältimise, piiramise, päästmise vms nõudeid.

2.3. Kolmas isik

Käesolevates kindlustustingimustes tähendab kolmas isik isikut, kes ei ole kindlustusvõtjaga seotud ega samastatud isik.

3. KINDLUSTUSOBJEKT

- 3.1. Kindlustusobjekt on kindlustuslepingus märgitud vara, mis võib kindlustatud riskide tõttu hävida, kahjustuda või kaduma minna.

- 3.2. Kindlustusobjektid on kindlustuslepingus rühmitatud järgmiselt:

- 3.2.1. **ehitised**: Ehitised on aluspinnasega kohtkindlalt ühendatud ja inimtegevuse tulemusena ehitatud terviklik asi. Ehitised jagunevad hooneteks, rajatisteks ja siseviimistluseks (edaspidi „ehitised“).

- 3.2.2. **hoone** on väliskeskkonnast katuse ja teiste välispiiretega eraldatud siseruumiga ehtis.

Hoone kindlustusega on hõlmatud hoone lahutamatud osad, nagu seinad, põrandad, vahelaed, katus, vundament, aknad, ukseid, trepid ning kogu hoone hooldamiseks ja/või teenindamiseks kasutatavad konstruktsioonid ja seadmed, mis võimaldavad kasutada hoonet selle ettenähtud otstarbel, näiteks:

- a) Hoone sees asuvad hoonega ühendatud seadmed või süsteemid: kütte-, vee-, kanalisatsiooni-, ventilatsiooni-, tulekustutus-, vihmavee-, elektri-,

valve-, kliima-, side-, juhtimis- ja kommunikatsioonisüsteemid, liftid, eskalaatorid, fikseeritud tuletõrjeseadmed, ning muud seadmed, mis on olulised hoone toimimiseks;

- b) Väljaspool hoonet asuvad hoone külge kinnitatud raadio- ja teleantennid, valgustid, ventilatsiooni-, kütte- ja kliimaseadmete osad;
- c) Kindlustatud isikule kuuluvad ja hoone majandamisel kasutatavad statsionaarselt paigaldatud hoonevälised kommunikatsioonitrassid, nagu veevarustus-, gaasi-, kanalisatsiooni-, kütte-, vedelkütuse-, ja aurutorustikud, elektrikaablid kuni nende ühenduskohani ühisvõrguga;
- d) Hoonega koos on kindlustatud ka järgmised kindlustuskohas asuvad hoonega seotud ehitised: tarad, aiad, väravad, tõkkepuud, lipumastid, valgustid ning varjualused ja kuurid üldpindalaga kuni 20m². Selles punktis nimetatud ehitiste kindlustussumma on kuni 10 000 eurot.
- e) Koos hoonega ei ole kindlustatud hoones asuvad või hoone külge kinnitatud majandustegevuseks mõeldud seadmed, näiteks kraanad, tööpingid, tootmisliinid, sularahaautomaadid.
- f) Koos hoonega ei ole kindlustatud basseinivesi, basseiniseadmed, ehitise tehnosüsteemides asuv vedelik või gaas, akvaariumid, akvaariumivesi, akvaariumiseadmed.

3.2.3. rajatis on mis tahes ehitis, mis ei ole hoone. Rajatisteks on näiteks varjualused, tarad, aiad, kütusemahutid, lipumastid.

3.2.4. siseviimistlus on hoone osad, mille eemaldamine ei kahjusta hoone püsivust ega välisilmet, teiste hoones asuvate ruumide osi ega valdajate õigusi. Siseviimistluseks on näiteks:

- a) Mittekandvad vaheseinad, põrandad, laed ja seinad kuni kandva konstruktsioonini, sein- ja põrandakattematerjalid.
- b) Kindlustuskohaks oleva ruumi ukсед ja aknad.
- c) Elektri-, vee-, ventilatsiooni-, kütte-, kanalisatsiooni-, kustutus-, side- ja valvesüsteemide osad, millest sõltub ainult kindlustatud ruumide valdaja.
- d) Sanitaartechnika.

3.2.5. varustus: Varustus on ettevõtte majandustegevuseks kasutatavad statsionaarsed ja mittestatsionaarsed seadmed, v.a statsionaarsed reklaamstendid (määratletud käesolevate tingimuste III osa klauslis nr 006); Varustuseks on näiteks:

- a) Seadmed, masinad, tööpingid, tööriistad, tootmisliinid, varuosad ja tarvikud, kütus enda tarbeks jms.
- b) Kontoritehnika, arvutid, koopiamasinad, telefoniaparaadid jms.
- c) Kontorimööbel, kontoritarbed, reklaamaterjal, laoriulid, vaibad, kardinapuud, valgustid jms.

3.2.6. Varustusena kindlustatud vara võib kindlustada ilma nimekirjata või nimekirjaga. Mõlemal juhul on kindlustusobjektiks ka kindlustusperioodi jooksul soetatav varustus kuni 10% ulatuses varustuse kindlustussummast, kuid maksimaalselt 10 000 euro ulatuses.

3.2.7. Varustuse kindlustamine nimekirja alusel

Kindlustusobjekt on materiaalne vara, mis asub kindlustuskohas ja on loetletud kindlustatud vara nimekirjas. Kindlustatud vara nimekiri on kindlustuslepingu lahutamatu osa.

3.2.8. Kindlustamine ilma nimekirjata

Kindlustusobjekt on kogu kindlustusvõtja bilansis kajastatud põhivara (va ehitised ja kaup) ja väikevahendid vastavalt soetamisdokumentidele va punktis 3.4 loetletud vara.

3.2.9. kaup: Kaubaks loetakse vallasasju, mis on toodetud või soetatud müügi eesmärgil, nagu toormaterjalid, varud, lõpetamata toodang, valmistoodang ja muud materiaalse väärtusega varad, mida tavaliselt ei kajastata raamatupidamises põhivaradena; Kaubaks loetakse ka vallasasju, mis on kindlustatu valduses parandamise, hooldamise või töötlemise eesmärgil.

3.2.10. Ainult kindlustuslepingus märgitud kindlustusobjektid on kindlustatud.

3.3. Kui kindlustuslepingus ei ole sätestatud teisiti, hõlmab kindlustuskaitse automaatselt järgmist:

3.3.1. territooriumi koristamise kulud: kogu kindlustuslepingu perioodi jooksul hüvitatakse territooriumi koristuskuludeks kuni 10% kindlustusobjektiks oleva vara kindlustussummast, kuid mitte rohkem kui 100 000 eurot. Territooriumi koristamise kulud on:

- a) kulud kindlustusjuhtumi toimumise koha parandamise ja koristamise eest (st olemasoleva vara või selle osa lammutamine/demonteerimine, samal alal virnastamine või transportimine lähimasse jäätmete utiliseerimise kohta).
- b) säilinud kindlustatud vara transportimise ja ladustamise kulud, kui kinnisvara ei ole kindlustusjuhtumi järgselt võimalik kasutada ja selles vara hoida. Ladustamiskulud võidakse hüvitada kuni kinnisvara või selle osa taastamiseni, ent mitte kauem kui 200 kalendripäeva pärast kindlustusjuhtumi kuupäeva.
- c) Territooriumi koristamise kulud on kindlustatud esimese riski põhimõttel.

3.3.2. Kindlustuskohast kindlustusjuhtumi tõttu ajutiselt teisaldatud vallasvara suhtes jääb kehtima Kindlustusvõtja kohustus vara teisaldamise ajal kaitsta.

3.3.3. Kindlustatud riski esinemise tõenäosus ei tohi teisaldamise ja ajutise ladustamise ajal suureneda.

3.4. Kui kindlustuslepingus ei ole sätestatud teisiti, ei ole kindlustusobjektiks :

3.4.1. Ehitise välispinnale kinnitatud ettevõtte sildid, reklaamsildid, kuulutustahvlid.

3.4.2. Maapind.

3.4.3. Kaevud, kaevuseadmed, kaevuvesi.

3.4.4. Kaid, muulid, laevateed, kanalid, ujvdokid.

3.4.5. Parved ja parvedel olevad ehitised.

3.4.6. Ehitised, mille amortisatsioon on üle 70%, avariilises seisukorras või lammutamist ootavad ehitised.

3.4.7. Ilma õigusaktides nõutava ehituslota või kohaliku omavalitsuse nõusolekuta, kinnitamata ehitusprojektita, omavoliliselt ehitatud ehitised.

3.4.8. Kasvuhooned, telgid ja ajutised konstruktsioonid.

3.4.9. Infotöötlussüsteemis ja andmekandjal olevad andmed ja tarkvara.

- 3.4.10. Joonised, failid, mudelid, mallid, käsikirjad, dokumendid, kaardifailid, arhiivid, plaanid ja muud esemed, mis on kaitstud intellektuaalse omandi õigustega.
 - 3.4.11. Õigusaktides kehtestatud korra kohaselt Eesti Riiklikus Autoregistrateskuses registreeritud igat liiki sõidukid ja mobiilsed masinad va, sõidukid, mis on liigitatud kaupadeks.
 - 3.4.12. Lennukid, laevad, paadid, põllumajandusmasinad, v.a kui need on liigitatud kaupadeks.
 - 3.4.13. Sularaha (v.a kui on sõlmitud kokkulepe seifis või mujal hoitava sularaha kindlustamiseks).
 - 3.4.14. Väärtpaberid, vautšerid, loteriipiletid, krediitkaardid, aktsiad, kreditarved, tšekid ja muud ringluses olevat sularaha asendavad dokumendid, lihvimata vääriskivid ja nendest valmistatud esemed, väärismetallid, nende sulamid ja nendest valmistatud esemed, ehted, vääriskivid, kollektsioonid, kunstiteosed, antikvaarsed raamatud, antiikesemed.
 - 3.4.15. Taimed (muud taimed kui kindlustuskohas müügiks asuvad toataimed, kui nende taimede kindlustamine on kindlustuslepingus kokku lepitud).
 - 3.4.16. Elusolendid (linnud, kalad, loomad, putukad).
 - 3.4.17. Radioaktiivsed materjalid, tuumakütus, lõhkematerjalid ja tulirelvad, mis ei ole nõutava korra kohaselt registreeritud.
 - 3.4.18. Ehitustööd (sh rekonstrueerimine, renoveerimine, monteerimine ja demonteerimine), mis tahes ehitusseadmed või ehitusmaterjalid kindlustuskohas (ehitistes või territooriumil), kus teostatakse ehitustöid (sh rekonstrueerimist, renoveerimist, monteerimist ja demonteerimist).
 - 3.4.19. Vallasvara, mis kuulub kolmandatele isikutele ning mida Kindlustusvõtja ei ole kolmandatelt isikutelt liisingu-, kasutus- või teenuslepingu alusel üle võtnud.
- 3.5. Käesolevate tingimuste II osa punktis 3.4. loetletud objektide kindlustamises kokku leppimise korral tuleb see asjaolu ära märkida kindlustuspoliisil. Nende objektide väärtuse automaatne lisamine kindlustussumma sisse ei ole aluseks nende esemete kindlustuskattega hõlmamiseks.

4. KINDLUSTUSKOHT

- 4.1. Kindlustuskoht on kindlustuslepingus määratletud koht. Kindlustusleping kehtib ainult kindlustuskohas toimunud kindlustusjuhtumi korral.
- 4.2. Punkt 4.1 ei kehti vara suhtes, mis on kindlustusjuhtumi järgselt ladustatud ajutises kohas vastavalt käesolevate kindlustustingimuste punktidele 3.3.1 – 3.3.3

5. KINDLUSTUSVÄÄRTUS

- 5.1. Kindlustusväärtus on kindlustatava vara väärtus, mida kasutatakse kindlustusobjekti kindlustussumma kindlaksmääramiseks ja kahjude suuruse arvutamiseks. Kindlustusväärtuse liigid:

5.1.1. *taastamisväärtus:*

- a) **ehitiste puhul** – taastamisväärtus, st samaotstarbelise ja sama

kujunduse, mõõtmete ja töö kvaliteediga ehitise uuesti ehitamise maksumus samade või võrdväärsete materjalide ja asukohaspetsiifiliste seadmete abil, k.a ehitus ja projekteerimine.

- b) **varustuse puhul** – asendusväärtus, st kulud mis on seotud uue samaotstarbelise ja sama liiki ja sorti, sama kvaliteedi ja võimsuse ning samasuguste muude parameetritega vara soetamise või valmistamisega k.a transpordi- ja/või paigalduskulud ja muud vajalikud kulutused. Juhul, kui samasuguste parameetritega varustust ei ole enam võimalik osta või sellist varustust ei ole muul põhjusel saadaval või kui soetamiskulud on ebamõistlikult suured, on asendusväärtuseks kindlustatud varustuse võimalikult ligilähedase varustuse soetamise või valmistamise kulud, k.a transpordi- ja/või paigalduskulud ja muud vajalikud kulutused millest on maha arvatud tehnoloogiliste täienduste väärtus;
- c) **kaupade puhul** – vara uuesti soetamise või valmistamise kulud, ent mitte üle keskmise turuhinna, mida on võimalik saada vara müümisel vabal turul;

5.1.2. tegelik väärtus ehitiste ja varustuse puhul – taastamis- või asendusväärtus, millest on maha arvatud amortisatsioon. Amortisatsioon määratakse kindlaks vara vanuse, vara kasutamise intensiivsuse, tootja soovitude ja vara hindaja tähelepanekute põhjal. Kindlustuslepingus võib sätestada muid meetodeid tegeliku väärtuse kindlaksmääramiseks.

5.2. Vara kindlustamisel kasutatava kindlustusväärtuse liik sätestatakse kindlustuslepingus, v.a käesolevate tingimuste II osa punktis 5.3 määratletud juhtudel.

5.3. Kui asendusväärtuses kindlustatud vara sisaldab ülimalt amortiseerunud varasid (st 70% või rohkem amortiseerunud varasid), arvutatakse kindlustushüvitise summa ja kindlustushüvitist makstakse vara tegeliku väärtuse alusel, välja arvatud, kui:

5.3.1. kindlustuslepingu pooled lepivad kokku teistsuguse meetodi asendusväärtuses ja tegelikus väärtuses kindlustatava vara eristamiseks ning see on märgitud poliisile.

5.3.2. kindlustuslepingus sätestatakse, et see klausel ei kehti.

5.4. Kindlustusvõtja vastutab kindlustusobjekti väärtuse õigsuse ning kindlustussumma ja kindlustusväärtuse vastavuse eest. Kindlustusvõtja peab arvesse võtma vara väärtuse potentsiaalset suurenemist kindlustusperioodi jooksul. Kui vara väärtus hinnatõusu ja/või amortisatsiooni tõttu muutub, on kindlustusvõtja kohustatud kindlustussumma üle vaatama, et vältida ala- või ülekindlustamist.

6. KINDLUSTUSSUMMA. ALAKINDLUSTUS. ÜLEKINDLUSTUS. TOPELTKINDLUSTUS. OMAVASTUTUS

6.1. Kindlustussumma on poolte vahel kokku lepitud maksimaalne väljamaksusumma kindlustusjuhtumi kohta. Kindlustussumma on sätestatud kindlustuspoliisil või mujal kindlustuslepingus igale kindlustusobjektide rühmale või eraldi igale kindlustusobjektile.

6.2. Kindlustushüvitise väljamaksmisel lepingu kindlustussumma ei vähene.

- 6.3. Alakindlustus.** Juhul kui kindlustuslepingus sätestatud kindlustussumma on väiksem kui kindlustatud vara kindlustusväärtus kindlustusjuhtumi päeval, kehtib alakindlustamise tingimus: kahjusumma korrutatakse läbi kindlustussumma ja kindlustusobjekti kindlustusväärtuse jagatisega.

Alakindlustamist ei kohaldata, kui kindlustuslepingus on sätestatud esimese riski põhimõtte.

- 6.3.1. Esimese riski põhimõtte** rakendamisel makstakse kindlustushüvitist, kompenseerimaks kahjud kuni kindlustussummani, arvestamata asjaolu, et kindlustussumma on väiksem kui kindlustusväärtus.
- 6.4.** Juhul kui kindlustatud vara kindlustusväärtus suureneb kindlustusperioodi jooksul kuni 10% võrreldes kindlustusväärtusega kindlustuslepingu sõlmimise ajal, ei kohaldata alakindlustamise tingimust. Sellisel juhul ei või kindlustushüvitist ületada kindlustuslepingus sätestatud kindlustussummat.
- 6.5. Ülekindlustus.** Kui kindlustuslepingus sätestatud kindlustussumma on suurem kui kindlustusväärtus (edaspidi „ülekindlustus“), ei ületa selle kindlustuslepingu alusel maksmisele kuuluv kindlustushüvitist kindlustusväärtust.
- 6.6. Topeltkindlustus.** Juhul kui kindlustatud isikule kuulub sama kahju eest maksmisele kindlustushüvitist mitme kindlustuslepingu alusel (edaspidi „topeltkindlustus“), maksab iga kindlustusandja hüvitist vastavalt oma vastutuse proportsioonile, kusjuures kindlustushüvitiste kogusumma ei või ületada tekkinud kahju summat.
- 6.7.** Juhul kui kindlustusjuhtumi põhjustas kolmandate osapoolte tegevus ja teo toimepanijad on tuvastatud, maksab kindlustusandja kindlustushüvitise välja ilma omavastutust maha arvamata.
- 6.8.** Juhul kui samas kindlustuskohas asuvad ja sama kindlustuslepinguga kindlustatud mitu varade rühma (määratletud käesolevate tingimuste II osa punktis 3.2.) kahjustuvad või hävivad sama kindlustusjuhtumi tagajärjel, rakendatakse ainult ühte, suurimat omavastutust, mis on kindlustuspoliisil või kindlustuslepingus selle konkreetse kindlustusjuhtumi kohta sätestatud.

7. KINDLUSTATUD RISKID JA VÄLISTUSED

- 7.1.** Kindlustuskaitse hõlmab kindlustuspoliisil sõnaselgelt loetletud kindlustatud riske. Kindlustus kehtib ainult kindlustusperioodil tekkivate ootamatute ja ettenägematute riskide kohta. Lisaks allpool kirjeldatud riskidele on võimalik kindlustada ka muude täiendavate riskide vastu, mille kirjeldus esitatakse eritingimustes ja mis sätestatakse sõnaselgelt kindlustatud riskidena kindlustuspoliisil.

- 7.1.1.** Lisaks kindlustatud riskide välistustele kehtivad kõikide kindlustatud riskide puhul üldised välistused, mis on kirjeldatud käesolevate tingimuste II osa punktis 7.9 ning Kindlustuslepingute üldtingimustes toodud välistused.

7.2. Tulekahju

- 7.2.1.** Tulekahju puhul hüvitatakse kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille

põhjuseks on:

- a) tuli, mis levis väljaspool küttekollet (sh süütamine kolmanda isiku poolt) ja sellest tingitud suits, tahm ja kustutustegevus.
- b) välgulöök. Hüvitatakse kindlustatud eset otseselt tabanud välgulöök, mis tekitab purustusi või tulekahju. Lisaks hüvitatakse välgulöögi poolt põhjustatud ülepinge tagajärjel tekkinud kahju hoone või siseviimistluse tehnosüsteemidele. Välgulöögist tekkinud ülepingskahju hüvitatakse kuni 50 000 euro ulatuses.
- c) plahvatus (sh mahuti plahvatus, lõhkekeha plahvatus), mis on suure energiahulga järsu vabanemise tõttu tekkinud lööklaine ja mis tekitab väljaspool plahvatanud eset purustusi või tulekahju;
- d) lennuavarii on piloteeritava õhusõiduki, selle osade või lasti alla kukkumine.

7.2.2. Tulekahju riski välistused. Kindlustushüvitist ei maksta vara hävimise või kahjustumise eest, mille põhjuseks on:

- a) välgu, voolukõikumiste, elektriseadmete lühiste kaudsed mõjud, v.a juhul, kui need põhjustavad tulekahju, mis levib väljapoole elektriseadme või paigaldise piire (samas aga võib need kahjud hüvitada kõikidel juhtudel, kui on valitud elektroonikaseadmete rikete klausel – käesolevate tingimuste III osas esitatud klausel nr 002). Antud välistust ei rakendata punktis 7.2.1.b) kirjeldatud ülepinge kahjude korral;
- b) sisepõlemismootorite, aurukatelde, paakide või torude ülerõhk või plahvatamine, v.a juhul, kui see kahjustab või hävitab ka muud kindlustatud vara;
- c) sulamise, keevitamise, kuivatamise, tasandamise, suitsutamise, küpsetamise jne termilised mõjud tootmisprotsessis, v.a juhul, kui tulekahju levib ja hävitab või kahjustab ka muud kindlustatud vara;
- d) implosioon paakides, torudes või seadmetes tekkinud vaakumi või vähenenud rõhu korral.

7.3. Veeavarii

7.3.1. Veeavarii puhul hüvitatakse kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille põhjuseks on :

- a) juhuslik vedelikuleke või auru välja tungimine ehitises asuvatest statsionaarsetest paigaldistest: vee-, kanalisatsiooni-, kütte- ja aurutorustikest, ventilatsiooni- või konditsioneerisüsteemidest, sadeveesüsteemist, mullivanni või basseini torustikust ning mainitud süsteemidega püsivalt ühendatud seadmetest ja seadeldistest;
- b) tulekustutusüsteemist lekkiv vesi või tulekustutusüsteemi põhjendamtu töölerakendumine tulekahju puudumisel;
- c) võõrast, kolmandate isikute valduses olevast ruumist kindlustatud ruumi tunginud vesi või aur;
- d) lisaks hüvitatakse veeavarii põhjustanud ehitise tehnosüsteemi ja torustiku remondikulud kuni 1000 euro väärtuses. Ummistuse kõrvaldamise ja torustiku puhastamise kulu ei hüvitata.

7.3.2. Veeavarii riski välistused. Kindlustushüvitist ei maksta vara hävimise või kahjustumise eest, mille põhjuseks on:

- a) vihmavee või lumesulamisvee sisse tungimine läbi ehitise väliskonstruktsioonide või sulgemata avade.
- b) kahjude tekkimine kasutuses mitte oleval ehitisele, kui kahju põhjuseks on torude külmumise tõttu tekkinud veeleke, sh ei hüvitata külmumise tõttu purunenud torustiku või süsteemide taastamise kulu.

- c) veelekked torudest, mis on põhjustatud nendes mittenõuetekohase soojustuse tõttu vee külmumise tagajärjel.
- d) vedelikulekked tulekustutussüsteemist selle paigaldamise ajal;
- e) torm, üleujutus, rahe või lumesurve. Samas võib need kahjud hüvitada kõikidel juhtudel, kui on valitud loodusõnnetuste ja/või üleujutuse risk (käesolevate tingimuste II osa punkt 7.5 ja Käesolevate kindlustustingimuste III osas esitatud klausel 013);
- f) põhjavee või drenaazisüsteemi mõjud;
- g) ei hüvitata tööstus- ja majapidamisseadmete kahjustusi, mis põhjustasid juhtumi.

7.4. Murdvargus

7.4.1. Murdvarguse risk hõlmab kindlustatud vara ebaseaduslikku omastamist järgmisel teel:

- a) suletud ja lukustatud ruumidesse või tarastatud ja lukustatud laoplatsile sissemurdmine, st ruumide konstruktsioonide (seinte, katuse, akende, uste jne) või lukkude kahjustamine või
- b) eespool punktis a) kirjeldatud sissemurdmise või röövi käigus eelnevalt omandatud võtme abil sisenemine tingimusel, et võtme vargusest on selle avastamisel viivitamatult (hiljemalt 24 tunni jooksul) politseile teatatud;
- c) ruumides peitumine enne nende sulgemist, kui on olemas seda asjaolu tõendavad märgid;
- d) rööv – füüsilise või psühholoogilise vägivalda kasutamine või abitus seisundis olevalt inimeselt vara äravõtmine;
- e) ehitise väliste osade vargus. Kindlustusjuhtumiks on ehitise kindlustusega hõlmatud ehitise väliste osade (nt välisüksed, aknad, ventilatsioonisüsteemide osad) vargus kolmanda isiku poolt.

7.4.2. Murdvarguse riski välistused. Kindlustushüvitist ei maksta vara hävimise, kahjustumise või kadumise eest, mille põhjuseks on:

- a) vara seadusevastane omastamine või kadumine, kui juhtumi asjaolusid ei ole võimalik kindlaks teha (sissetungimise ja varguse märke ei ole, röövi toimumise fakti ei ole võimalik tuvastada) või kahju tuvastatakse alles inventuuri käigus;
- b) vara vargus kappidest, vitriinidest, sahtlitest, hoidlatest isegi nende lõhkumise või muukimise järel, kui ruumi tungimine, kus kindlustusobjekti hoiti, ei vasta punktis 7.4.1 kirjeldatud tunnustele;
- c) ehitisse, ruumi või muule objektile sisenemine varastatud võtme abil, kui võtme vargusest ei ole teatatud politseile 24 tunni jooksul pärast võtme varguse avastamist;

7.5. Loodusõnnetused

7.5.1. Loodusõnnetuse puhul hüvitatakse kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille põhjuseks on:

- a) torm – tugev tuul, mille iilide suurim kiirus on üle 21 meetri sekundis;
 - 72 tunni vältel aset leidvaid juhtumeid loetakse üheks kindlustusjuhtumiks;
 - kui ei olnud võimalik kindlustuskohas tuule kiirust kindlaks teha, võetakse aluseks meteoroloogiateenistuse poolt selles piirkonnas teostatud mõõtmised ja/või asjaolu, et tuul on kindlustuskohas tekitanud kahjustusi sarnases seisukorras olevatele ehitistele või muudele sarnastele ning sarnase vastupidavuse ja tugevusega

- objektidele;
 - hüvitatakse tormi poolt vahetult kindlustusobjektile tekitatud kahju;
 - hüvitatakse tormi poolt õhku tõstetud või murtud esemete kukkumisest kindlustatud varale tekkinud kahju;
 - hüvitatakse tormi käigus rahe ja lumesurve tõttu tekkinud kahjud;
- b) rahe – jäätükkide sadu, tüüpiliselt soojal aastaajal;
 - kui kindlustuskohas ei ole võimalik rahesaju fakti kindlaks teha, tuginetakse meteoroloogiateenistuse andmetele ja asjaolule, et rahe on kindlustuskohas tekitanud sarnaseid kahjustusi sarnases seisukorras olevatele ehitistele või muudele sarnase vastupidavuse ja tugevusega objektidele;
- c) lumesurve – kui 24 tunni või sellest lühema aja jooksul langeb lund (lumesadu) 20 cm või enam ja selle raskus murrab kindlustusobjekti lumesaju ajal või 48 tunni jooksul pärast lumesadu;
 - kui kindlustuskohas ei ole võimalik sademete kogust kindlaks teha, tuginetakse meteoroloogiateenistuse andmetele ja asjaolule, et lumi on kindlustuskohas tekitanud sarnaseid kahjustusi sarnases seisukorras olevatele ehitistele või muudele sarnase vastupidavuse ja tugevusega objektidele;
- d) maa vajumine – loomulik maapinnase vajumine või langemine karstinähtuse ja maalihete tagajärjel. Maalihe on iseeneslik, äkiline ja ootamatu välisjõudude (tuule, vee ja jää) tõttu pinnase allamäge liikumine. Inimtegevuse tagajärjel tekkinud maalihe ei ole kindlustatud risk.

7.5.2. Loodusõnnetuste riski välistatud objektid. Kindlustushüvitist ei maksta järgmiste objektide hävimise või kahjustumise eest:

- a) väljaspool ehitist asuvad reklaamsildid, -paneelid, -ekraanid jne on kindlustatud ainult siis, kui see on konkreetselt kindlustuslepingus kokku lepitud (määratletud käesolevate kindlustustingimuste III osa klauslis nr 006);
- b) vallasvara, mis asub väljas, kuurides või avatud kõrvalhoonetes, v.a kui vara on kohandatud kasutamiseks välitingimustes, kuurides ja ehitiste avatud juurdeehitistes.

7.5.3. Lumesurve riski välistatud objektid. Kindlustushüvitist ei maksta järgmiste objektide hävimise või kahjustumise eest:

- a) kergkonstruktsiooniga ehitised, mis ei ole püsivalt maa külge ühendatud, telgid, kasvuhooned, ajutised rajatised.
- b) kasutamata või hooajaliselt kasutatavad ehitised. Selle klausli kohaselt tähendab termin „kasutamata ehitis“ asustamata ehitisi, kus süstemaatiline tegevus või kinnisvarahooldus toimub vähem kui kord nädalas.

7.5.4. Loodusõnnetuste riski välistused. Kindlustushüvitist ei maksta vara hävimise või kahjustumise eest, mille põhjuseks on:

- a) vee, lume või muda tungimine ruumidesse läbi ehitise avade või väliskonstruktsioonide, v.a kui need avad on tekitanud torm, rahe, lumesurve või muu kindlustusjuhtum;
- b) põhjaveetaseme muutused;
- c) vundamendi nihked, seinapraod, nõlvade erosioon – põhjavee, nõlva mööda alla voolava vee või seisva vee hävitav mõju, v.a kui see on kindlustusjuhtumi otsene tagajärg;
- d) kindlustatud isiku hooletus või raske hooletus, millega rikutakse

- kinnisvara majandamist ja hooldamist reguleerivaid õigusakte, ehitusnorme, tehnilisi eeskirju ja haldusmäärusi;
- e) mitmest lumesajust põhjustatud lumesurve – kui kindlustusobjekti katust ei puhastatud lumest ja tugeva lumesaju ajal ületas lumekihi raskus katusekonstruktsiooni kriitilise kandevõime.

7.6. Kolmandate isikute pahatahtlik tegevus

- 7.6.1.** Kolmandate isikute pahatahtliku tegevuse puhul hüvitatakse kindlustatud eseme hävimine või kahjustumine kolmandate isikute tahtliku ja õigusvastase tegevuse tagajärjel.
- 7.6.2.** Kui kindlustusobjekti kahjustumise põhjus on kindlustusobjekti värviga rikkumine (grafiti) kolmandate isikute poolt, siis sellised kahjud hüvitatakse kuni 10 000 euro ulatuses.
- 7.6.3. Kolmandate isikute pahatahtliku tegevuse riski välistused.** Kindlustushüvitist ei maksta vara hävimise või kahjustumise eest, mille põhjuseks on:
- klaasi purunemine või klaasi kriimustused. Samas võib need kahjud hüvitada kõikidel juhtudel, kui on valitud klaasi purunemise risk (käesolevate kindlustustingimuste II osa punkt 7.7);
 - sõiduki kokkupõrkest tulenevad kahjud. Samas võib need kahjud hüvitada kõikidel juhtudel, kui on valitud sõiduki kokkupõrke risk (käesolevate kindlustustingimuste II osa punkt 7.8);
 - murdvargus, kadumine, ebaseaduslik omastamine, kaaperdamine. Samas võib murdvarguse kahjud hüvitada kõikidel juhtudel, kui on valitud murdvarguse risk (käesolevate kindlustustingimuste II osa punkt 7.4);

7.7. Klaasi purunemine

- 7.7.1.** Klaasi purunemise riski puhul hüvitatakse kindlustatud ehitise statsionaarselt paigaldatud sise- ja välisklaaside (sh ka klaasi asendavaid materjale: polükarbonaat, akrüülklaas jne) ja nende kinnituselementide mis tahes aset leidnud juhtumite tagajärjel toimunud hävimine või kahjustumine. Kui koos klaasiga hävivad või kahjustuvad klaasidele kleebitud kaunistuste ja info- või reklaamtekstid, hüvitatakse ka nende taastamise kulu. Klaasi purunemise riski puhul võivad kindlustusobjektiks olla ka klaasist vitriinkapid ja klaasletid, mis ei ole hoonega statsionaarselt ühendatud.
- 7.7.2. Klaasi purunemise riski välistused.** Kindlustushüvitist ei maksta vara hävimise, kahjustumise või kadumise eest, mille põhjuseks on:
- ehitustööd (sh rekonstrueerimine, renoveerimine, monteerimine ja demonteerimine);
 - transport;
 - klaasi töötlemisega seotud tööd: lõikamine, värvimine, lihvimine, toonimine jne;
 - mis tahes kahjustused või praod, mis tekkisid enne kindlustuslepingu jõustumise kuupäeva;
 - klaasi pinna värvimine või kriimustused;
- 7.7.3.** Väljaspool ehitist asuvad reklaamiotstarbelised sildid, paneelid, ekraanid jne kindlustatakse käesoleva punkti alusel üksnes siis, kui see on eraldi kokku lepitud (määratletud käesolevate kindlustustingimuste III osa klauslis nr 006).

7.8. Sõiduki kokkupõrge

7.8.1. Sõiduki kokkupõrke puhul hüvitatakse kindlustatud eseme hävimine või kahjustumine maismaasõiduki otsasõidu tagajärjel. Ei hüvitata Liikluskindlustuse seaduse või muu analoogse seaduse alusel hüvitatavaid kahjusid.

7.8.2. Sellistest juhtumitest tuleb viivitamatult teatada politseile.

7.9. Üldised välistused

7.9.1. Järgnevalt toodud üldisi välistusi rakendatakse kõikidele käesolevates kindlustustingimuste II osas toodud kindlustusriskidele ja III osas olevatele eritingimustele. Kui kindlustuslepingus ei ole sätestatud teisiti, ei maksta kindlustushüvitist vara hävimise, kahjustumise või kadumise eest, mille põhjuseks on:

- a) sõjategevus, massilised rahutused (streigid, ülestõusud jne), eriolukorra kehtestamine, sabotaaž, lokaut;
- b) terrorismiakt, terrorismiaktid, sealhulgas, aga mitte ainult sundimine ja/või sellega ähvardamine isiku(te) või isikute rühma(de) poolt, kes tegutsevad iseseisvalt või mis tahes nendega seotud organisatsiooni(de) või valitsus(t)e nimel poliitilistel, religioossetel, ideoloogilistel või etnilistel põhjustel või eesmärkidel, sh katsed mõjutada mis tahes valitsust ja/või hirmutada avalikkust või ühiskonna mis tahes osa;
- c) vara otsene või kaudne kokkupuude tuumareaktsioonidega, nagu näiteks tuumalõhustumine, termotuumasüntees ja radioaktiivne lagunemine ükskõik, kas sõja või rahu tingimustes, ent see klausel ei kehti ja kahjud hüvitatakse, kui tuumareaktsioon toimub või kahjud on seotud tuumareaktsioonidega tavapärasel tööstuslikel, meditsiinilistel või teaduslikel eesmärkidel, mis ei ole seotud tuumareaktsioonidega reaktorites või kiirendites;
- d) tuumaenergia radiatsioon või muud mõjud, kokkupuude radioaktiivse kiirgusega;
- e) vara konfiskeerimine, arestimine või hävitamine võimuorganite korraldusel;
- f) andmete või elektrooniliste andmetöötlusmeetodite ja -rakenduste väär (ebaõige) kasutamine, arvutiviiruste rünnakud, hooletus andmete asendamisel või täiendamisel kindlustatud isiku elektroonilises andmetöötlussüsteemis. Andmetöötlussüsteem hõlmab arvuteid (elektroonilisi arvuteid), muid elektroonilisi ja/või mehhaanilisi arvutusseadmeid, mis on ühendatud arvutiga, arvutite riistvara, tarkvara, elektroonilisi andmetöötlusseadmeid ja kõike muud, mille toimimine sõltub täielikult või osaliselt integraalskeemisüsteemidest (integreeritud vooluahelad ja mikrokontrollerid);
- g) maavärin või seismiline aktiivsus;
- h) vältimatud loomulikud protsessid (mikroobiline korrosioon, rooste, pehkimine, seened, aurustumine, kaalu vähenemine, loomulik kulumine, värvi- ja lõhnamuutused, tolmu jne), välja arvatud juhul, kui need tulenevad kindlustuslepingus sätestatud kindlustusjuhtumist ja põhjustavad muu vara hävimise, kahjustumise või kadumise (hüvitatakse muu varaga seotud kahjud);
- i) kindlustatud vara otsene kahjustamine taimede, putukate, näriliste ja muude kahjurite, loomade ja mikroorganismide poolt, välja arvatud juhul, kui selle tulemusel tekkis kindlustuslepingus sätestatud kindlustatud risk ja hävis (kahjustus) muu vara (hüvitatakse muu varaga seotud kahjud);
- j) plahvatusseadeldise plahvatus, kui kindlustatud isik, Kindlustusvõtja või kindlustatud isiku nimel tegutsev isik kasutab sellist seadeldist

- tootmisprotsessis (kaevanduses, ehituses, renoveerimisel, lammutamisel, demonteerimisel jne);
- k) maamõõdistusvead, vead kindlustatud vara projekteerimises või ehituses (sh rekonstrueerimisel, renoveerimisel, monteerimisel ja demonteerimisel);
 - l) kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju tekkinud kindlustuskohas toimuva ehitus- või remonditegevuse tõttu. Eeltoodud välistust ei kohaldata tulekahju korral.
 - m) pettus või võltsimine, kindlustatud vara ebaseaduslik ülevõtmine või selle vara omandiõiguste omandamine pettuse või usalduse kuritarvitamise teel ning vara kadumine seletamatutel või tuvastamata põhjustel;
 - n) õnnetused, vead ja puudujäägid, mille eest garantii või õigusaktide kohaselt vastutab tootja, müüja, tarnija, töövõtja või paigaldaja, garantiitöid või tehnilist hooldust teostav ettevõtte või organisatsioon. Kui Kindlustusvõtja ja/või kindlustatud isik ehitab kindlustatud vara või selle osa ise, koheldakse Kindlustusvõtjat ja/või kindlustatud isikut samamoodi eespool loetletud isikutega;
 - o) kaod, puudujäägid, mis avastatakse alles inventuuri käigus;
 - p) kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada vara, mille olemasolu kindlustusjuhtumi saabumisel ei ole tõendatud kindlustuskoha ülevaatuse, vara jäänuste või soetamisdokumentidega;
 - q) ilmselt defektsete, vigaste, puudulike varuosade, materjalide, seadmete kasutamine. Vara ettenähtud kandevõime teadlik ületamine;
 - r) ehitiste või ehitiste osade loomulik vajumine, paisumine või lagunemine;
 - s) elektri-, gaasi-, vedelike-, kütte- ja muude tootmiseks vajalike elementide varustuse katkestused või ebapiisavus, välja arvatud juhul, kui see toimub kindlustusjuhtumi tagajärjel;
 - t) Kindlustusvõtja või kindlustatud isiku tahtlik tegevus;
 - u) kahju tekkimine vara kaotamise, kadumise või unustamise tõttu;
 - v) kindlustusobjekti väärtuse vähenemine;
 - w) kui sündmus ei vasta kindlustusjuhtumi tunnustele;
 - x) kui kahju ei tekkinud ootamatult ja ettenägematult.

7.9.2. Kindlustusandja ja Kindlustusvõtja võivad kokku leppida ka muude riskide kindlustamise osas ja loetleda need kindlustuspoliisil. Kindlustus kehtib üksnes kindlustuspoliisil sõnaselgelt sätestatud kindlustatud riskide suhtes.

8. KINDLUSTUSLEPINGU OSAPOOLTE LEPINGUEELSEDE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED. KINDLUSTUSMAKSE MÄÄRAMINE

8.1. Lisaks kindlustuslepingu käesolevatele lepingueelsetele tingimustele ning käesolevates tingimustes ja üldtingimuste I osas sätestatud kindlustuslepingu osapoolte õigustele ja kohustustele, kehtivad ettevõtte vara kindlustamisel ka järgmised õigused ja kohustused:

8.1.1. Kindlustusandjal on õigus kasutada Kindlustusvõtja andmeid (isikukoodi, ettevõtte andmeid, peakontori aadressi jne) kindlustatava vara kohta teabe saamiseks Eesti Vabariigi äriregistrist, kinnisturegistrist ja muudest andmebaasidest või registritest;

8.1.2. Kindlustusandja on kohustatud hoidma saladuses talle kindlustuslepinguga seoses teatavaks saanud andmed;

8.1.3. Kindlustusandja on kohustatud tutvustama Kindlustusvõtjale enne kindlustuslepingu sõlmimist kindlustuslepinguga seotud dokumente;

8.1.4. Kindlustusvõtja on kohustatud esitama Kindlustusandjale nende objektide kindlustussummad, mida ta kavatses kindlustada, ning täpsustama soovitava kindlustusväärtuse liigi;

8.1.5. Kindlustuslepingu osapoolte muud lepingueelsed õigused ja kohustused on sätestatud käesolevates kindlustustingimustes, kindlustuslepingute üldtingimustes ja Eesti Vabariigi õigusaktides.

8.2. Kindlustusmakse suurus ja maksetähtajad määratakse kindlustuslepingu osapoolte vahelise kokkuleppega.

9. KINDLUSTUSVÕTJA JA KINDLUSTUSANDJA ÕIGUSED JA KOHUSTUSED KINDLUSTUSPERIOODIL

9.1. Kindlustusvõtja kohustused laienevad ka Kindlustusvõtjaga seotud ja samastatud isikutele (edaspidi Kindlustusvõtja). Lisaks Kindlustusvõtja ja Kindlustusandja Kindlustuslepingute Üldtingimustes kirjeldatud õigustele ja kohustustele kehtivad ettevõtte vara kindlustamisel ka järgmised õigused ja kohustused:

9.2. Kindlustusandjal on õigus:

9.2.1. Kindlustusvõtjaga kokku lepitud ajal kontrollida kindlustusobjekti, Kindlustusvõtja kindlustuslepingust tulenevate kohustuste täitmist ning vara tulekaitse- ja turvasüsteemide tehnilist seisukorda. Kui Kindlustusandja leiab kindlustusobjekti kontrollides, et Kindlustusvõtja ei täida Kindlustusandja juhiseid, ei rakenda kindlustuslepingus kokku lepitud tulekaitse, vara hoidmise ja kasutamise nõuetega ja tootmistehnikatega seotud turvameetmeid ja ei täida muid ohutusnõudeid, on Kindlustusandjal õigus saata Kindlustusvõtjale kirjalik teade, määrates puuduste kõrvaldamiseks mõistliku tähtaja. Kui puudusi selleks tähtajaks ei kõrvaldata, loetakse seda kindlustuslepingu oluliseks rikkumiseks ja Kindlustusandjal on õigus kindlustusleping vastavalt kindlustuslepingute üldtingimuste punktile 5.3 üles öelda;

9.3. Kindlustusvõtja on kohustatud:

9.3.1. Võimaldama Kindlustusandjal kontrollida kindlustusobjekti, Kindlustusvõtja kindlustuslepingust tulenevate kohustuste täitmist ning vara tulekaitse- ja turvasüsteemide tehnilist seisukorda vastavalt käesolevate kindlustustingimuste II osa punktis 9.2.1 sätestatule ning kõrvaldama võimalikud avastatud puudused.

9.3.2. Täitma kindlustuslepingus käesolevate kindlustustingimuste II osa punktis 16. sätestatud ohutusnõudeid; lisaks on Kindlustusvõtja kohustatud kindlustusobjekti turvalisuse ja riskide vähendamise eesmärgil tagama tegevuse vastavuse tuleohutusseaduse, kindlustustingimuste, varahoolduseeskirjade, tööohutuseeskirjade, tuleohutuseeskirjade ja Eesti Päästeameti nõuetega ning garanteerima, et seadmete ja ehitiste ettenähtud kandevõimet ei ületata.

9.3.3. Selliste asjaolude ilmnemisel, mis oluliselt suurendavad kahjujuhtumi riski tõenäosust, on Kindlustusvõtja kohustatud viivitamatult vastavalt võimalustele ja asjaoludele rakendama kõiki mõistlike meetmeid kahjude ennetamiseks.

9.3.4. Saades teada kindlustatud riski esinemistõenäosuse suurenemisest, teavitama sellest Kindlustusandjat kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis 5 tööpäeva

jooksul. Kindlustatud riski esinemistõenäosuse suurenemise juhtumid on määratletud käesolevate kindlustustingimuste II osa punktis 10. ja kindlustuslepingus või kindlustuspoliisil.

9.3.5. Kindlustusvõtja eespool kirjeldatud kohustusi võivad täita ka Kindlustusvõtjaga seotud isikud. Kõik käesolevates kindlustustingimustest esitatud juhised on mõeldud Kindlustusvõtjale ja temaga seotud isikutele. Kindlustusvõtja vastutab kindlustuslepingu rikkumiste ees ka juhul, kui kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi rikuvad Kindlustusvõtjaga seotud isikud.

10. KINDLUSTATUD RISKI SUURENEMINE JA MUUD LEPINGU ASJAOLUSID PÕHIMÕTTELISELT MUUTVAD TINGIMUSED

10.1. Kindlustusandjat tuleb viivitamatult teavitada kindlustatud riski suurenemisest või kindlustuslepingus sätestatud asjaolusid oluliselt muutvatest tingimustest:

10.1.1. muutused vara kasutamise otstarbes (sh juhud, mil kinnisvara enam ei kasutata, see seisab tühjana või tootmine on alaliselt lõpetatud) või kinnisvaral teostatava tegevuse iseloomus;

10.1.2. kui tulekaitse- ja turvameetmed, mille kohta Kindlustusandjale kindlustuslepingu sõlmimisel kinnitati, et need on täielikult toimivad, tegelikult ei toimi, neid ei kasutata või ei rakendata;

10.1.3. tuleohtlike ja plahvatusohtlike materjalide ladustamine ja kasutamine (v.a ehitise kütmiseks kasutatav kütus või kui Kindlustusandjat on teavitatud selliste ainete kasutamisest enne kindlustuslepingu sõlmimist);

10.1.4. kindlustusobjektil tehtavad ehitustööd (sh rekonstrueerimine, renoveerimine, monteerimine ja demonteerimine) järgmistel juhtudel:

- a) tööde teostamiseks on Eesti Vabariigi õigusaktide kohaselt vaja ehitusluba;
- b) kütte-, vee- ja kanalisatsiooni- äravoolu- ventilatsiooni- ja konditsioneerüsteemide renoveerimine, väljavahetamine ja paigaldamine;
- c) teostatakse tuletõid: keevitamine, leeklõikamine, lahtise leegiga polümeerkatmine, kuuma õhu joaga töötamine ja muud tööd, mille käigus temperatuur tõuseb üle 200°C või tekivad sädemed.

10.1.5. kindlustusobjekti kasutusõigus antakse üle kolmandatele osapooltele;

10.1.6. muutused mis tahes muudes Kindlustusandjale kindlustuslepingu sõlmimise taotluses või muul moel kindlustuslepingu sõlmimiseks või kindlustuslepingu kehtivuse ajal kirjalikult esitatud andmetes;

10.1.7. kui Kindlustusvõtja sõlmib sama vara suhtes ja kindlustuslepinguga juba kindlustatud riski vastu kindlustuslepingu teise kindlustusandjaga. Kindlustusandjale esitatavas teates peab Kindlustusvõtja esitama andmed teise kindlustusandja, teise lepinguga kindlustatava vara, kindlustussummade ja kindlustatud riskide kohta.

10.2. Kindlustusperioodi vältel võib Kindlustusandja kindlustusobjekti kontrollida, nõuda Kindlustusvõtjalt täiendavate turvameetmete rakendamist jne, et vähendada suurenenud kindlustatud riski tekkimise võimalust, ja/või nõuda suurenenud kindlustatud riskile vastavat suuremat kindlustusmakset. Eespool toodu ei välista Kindlustusandja õigust kindlustusleping vajadusel üles öelda.

11. TEGUTSEMINE KAHJUJUHTUMI KORRAL

11.1. Kahjujuhtumi toimumisel on Kindlustusandjal õigus:

- 11.1.1.** Kontrollida alakindlustuse olemasolu ja selle tuvastamise korral hüvitada osa kahjudest vastavalt käesolevate tingimuste II osa punktile 6.3.
- 11.1.2.** Kontrollida kindlustusväärtuse suurenemist (ülekindlustus) ja selle tuvastamise korral hüvitada osa kahjudest vastavalt käesolevate kindlustustingimuste II osa punktile 6.6.
- 11.1.3.** Kontrollida topeltkindlustuse olemasolu ja selle tuvastamise korral hüvitada osa kahjudest vastavalt käesolevate kindlustustingimuste II osa punktile 6.7.
- 11.1.4.** Kindlustusvõtja või kindlustatud isikuga kokku leppides määrata ettevõtte, mis taastab kahjustatud vara või millelt ostetakse vallasvara.
- 11.1.5.** Kindlustusvõtja või kindlustatud isikuga kokku leppides määrata kindlustushüvitise liik: remont või taastamine, vallasvara asendamine või ostmise, rahaline makse.
- 11.1.6.** Pärast kindlustushüvitise maksmist saab Kindlustusandja regressiõiguse kolmandate osapoolte vastu, kes on kahjude tekkimises süüdi või vastutavad selle eest.
- 11.1.7.** Kindlustushüvitise maksmisel saab Kindlustusandja kahjustatud kindlustusobjekti kasutuskõlblike jäänuste omandiõiguse.

11.2. Kahjujuhtumi toimumisel on Kindlustusvõtja kohustatud:

- 11.2.1.** Viivitamatult vastavalt võimalustele ja asjaoludele rakendada kõiki mõistlikke meetmeid kahjude suurenemise vältimiseks, kindlustatud eseme päästmiseks ja kahju vähendamiseks. Need kulud arvatakse kahjusummasse, olenemata sellest, kas nende kulude kandmisega saavutati soovitud tulemus või mitte.
- 11.2.2.** Kaitsma kahjustatud vara või selle jäänuseid, kuni Kindlustusandja esindaja saabub kahjustatud vara üle vaatama, välja arvatud juhul, kui Kindlustusandja esindaja kinnitab kirjalikult, et see ei ole vajalik. Kui Kindlustusandja esindaja annab vara või selle jäänuste kaitsmise kohta mingeid juhiseid, tuleb need täita. Nende juhistega seoses kantud kulud arvatakse kahjusummasse.
- 11.2.3.** Võimaldama Kindlustusandjale või tema poolt volitatud esindajale vaba ja takistamatut juurdepääsu kahjude summa ja põhjuse kindlakstegemiseks (varade raamatupidamis-, soetamis-, turundus- ja liisingudokumentide, arvete, pangamaksedokumentide ja muude dokumentide kontrollimiseks).
- 11.2.4.** Esitama kõik olemasolevad dokumendid ja andmed kindlustusobjekti seisukorra ja väärtuse vähenemise tagajärgede kohta. Kindlustusandja nõudmisel peab Kindlustusvõtja või kindlustatud isik esitama ka dokumendid kindlustusjuhtumi asjaolude ja tagajärgede kohta ning kahjusumma kohta, mida Kindlustusvõtjal või kindlustatud isikul on seaduse või muude õigusaktide kohaselt õigus saada.
- 11.2.5.** Kahjujuhtumi toimumise korral Kindlustusandjale esitatavate dokumentide esialgne loetelu on järgmine:
 - kahjude korral fotod kahjujuhtumi kohast ja tagajärgedest;
 - hävinud või kahjustunud vara loetelu, milles esitatakse vara nimetus, soetamise/ehitamise aasta, hind ja koopiad ostudokumentidest;
 - kahjude suurust ja vara päästmise maksumust näitavad hinnangud, arved,

- maksekorraldused, ostutšekid ja kviitungid;
- vara tulekahjus hävimise või kahjustumise korral koopiad Eesti Päästeametilt (päästekeskuselt) saadud dokumentidest;
 - murdvarguse, röövi, kolmandate isikute ebaseadusliku tegevuse või pahatahtliku kahjustamise tagajärjel vara hävimise, kahjustumise või kadumise korral koopia politseilt saadud dokumendist, mis kinnitab kahjujuhtumi toimumist ning koopiad kindlustusobjekti turvalepingutest, kui need on olemas.

Kindlustusandjal on õigus nõuda ka muid dokumente, mis on vajalikud kindlustusjuhtumi asjaolude kontrollimiseks ja kahjude summa kindlakstegemiseks.

11.2.6. Kindlustusvõtja peab esitama Kindlustusandjale kõik olemasolevad dokumendid, tõendid ja täieliku teabe, mida on vaja kahjude eest vastutavate isikute vastu hagi esitamiseks ning tegema koostööd Kindlustusandjale üle läinud regressiõiguse teostamisel.

11.2.7. Kindlustusandja nõudmisel peab Kindlustusvõtja või kindlustatud isik kooskõlastama hävinud või kadunud vara projekteerimise ja rekonstrueerimise hinnangu Kindlustusandjaga. Kindlustusandjal on õigus kinni pidada kindlustushüvitisest see osa, mille võrra selle nõude mittetäitmine on kahju suurendanud.

11.2.8. Juhul kui pärast kindlustushüvitise väljamaksmist:

- selgub, et kindlustuslepingu kohaselt ei oleks tulnud kindlustushüvitist maksta või seda oleks tulnud vähendada, on Kindlustusvõtja Kindlustusandja kirjalikul nõudmisel kohustatud tagastama kindlustushüvitise ülemakstud osa 30 kalendripäeva jooksul Kindlustusandjale, v.a õigusaktides ettenähtud juhtudel;
- leitakse üles kadunud vara, mille eest kindlustushüvitis on juba välja makstud, on Kindlustusvõtja kohustatud tagastama kindlustushüvitise või andma tagasisaadud vara (esemed) 30 kalendripäeva jooksul Kindlustusandjale;
- leitakse üles kadunud vara, mille eest kindlustushüvitis on juba välja makstud, ent vara on kahjustatud, on Kindlustusvõtja kohustatud tagastama kindlustushüvitise ülemäärase osa Kindlustusandjale ja Kindlustusandja kohustub kandma tagasisaadud vara remontimise kulud, või võõrandama tagasisaadud vara (esemed) Kindlustusandjale.

11.2.9. Kui Kindlustusandja enne kindlustushüvitise tasumist nõuab, siis on Kindlustusvõtja kohustatud andma kahjustatud kindlustusobjekti kasutuskõlblikud jäänused Kindlustusandja omandisse, mille kohta allkirjastatakse vastavasisuline üleandmise ja vastuvõtmise akt.

11.2.10. Kindlustusvõtja eespool kirjeldatud kohustusi võivad täita ka Kindlustusvõtjaga seotud isikud. Kõik käesolevates kindlustustingimustest esitatud juhised on mõeldud Kindlustusvõtjale ja temaga seotud isikutele. Kindlustusvõtja vastutab kindlustuslepingu rikkumiste ees ka juhul, kui kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi rikuvad Kindlustusvõtjaga seotud isikud.

11.3. Kahjujuhtumi toimumisel on Kindlustusandja kohustatud:

11.3.1. Kahjujuhtumi kohta teate saamisel 5 tööpäeva jooksul külastama kahjujuhtumi toimumise kohta või andma juhised kahjujuhtumi edasise

käsitlemise kohta.

11.3.2. Taotlema asjaomastelt asutustelt viivitamatult kahjujuhtumi toimumise fakti ja asjaolusid kinnitavad dokumendid, kui need on nõutavad.

12. KAHJU SUURUSE JA HÜVITISE ARVUTAMINE

12.1. Vara loetakse kahjustunuks, kui selle remontimine on võimalik ja majanduslikult otstarbekas. Vara loetakse hävinuks, kui selle remontimine ei ole tehniliselt võimalik või on majanduslikult ebaotstarbekas. Vara remontimist loetakse majanduslikult ebaotstarbekaks, kui vajalikud remondikulutused on kahjustatud vara taastamisväärtusega võrdsed või sellest suuremad. Vara loetakse kadunuks, kui varast ei ole pärast kindlustusjuhtumit alles mitte midagi.

12.2. Kahjusumma ei hõlma kulusid, mida võidakse kanda siis, kui kindlustusjuhtumit ei ole toimunud, st varahoolduse, jooksva regulaarse remondi kulud jne.

12.3. Kahjusumma on:

12.3.1. kui vara on kindlustatud taastamisväärtuses ja saab kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustada – vara remontimise kulud, mis ei ületa vara taastamisväärtust kahjude suuruse arvutamise kuupäeval;

12.3.2. kui vara on kindlustatud taastamisväärtuses ja hävib või kaob kindlustusjuhtumi tagajärjel – võrdväärse vara soetamise, tootmise või ehitamise hind, sh projekteerimise, paigaldamise, ehitamise, transpordi ja muud seotud kulud kahjude suuruse arvutamise kuupäeval;

12.3.3. kui vara on kindlustatud tegelikus väärtuses ja saab kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustada – vara remontimise kulud vastavalt tegeliku väärtuse ja taastamisväärtuse suhtele. Vara remontimise kulud ei või ületada vara tegelikku väärtust kahjude suuruse arvutamise kuupäeval;

12.3.4. kui vara on kindlustatud tegelikus väärtuses ja hävib või kaob kindlustusjuhtumi tagajärjel – vara tegelik väärtus enne kindlustusjuhtumit, ent mitte rohkem kui teise/sarnase vara soetamise, tootmise ja ehitamise kulud kahjude suuruse arvutamise kuupäeval;

12.3.5. kui arvutiseadmed saavad kahjustada, hävivad või kaovad ja sarnaste arvutiseadmete tootmine või müük on juba lõpetatud, arvutatakse kahjusumma turuväärtuse alusel. Turuväärtuse all mõistetakse võrdväärsete (samade tehniliste näitajate ja omadustega, samaks otstarbeks mõeldud, sama amortisatsiooniga) varade soetamiseks vajalikke ja mõistlikku kulutusi. Turuväärtust kasutatakse üle nelja aasta vanuste varade puhul või siis, kui kindlustuslepingus on kindlustusväärtuseks märgitud turuväärtus. Vanust arvestatakse kindlustuslepingu sõlmimise kuupäeva alusel, kusjuures vara tootmise aasta lahutatakse jooksvast aastast;

12.3.6. sularaha hävimise või kadumise korral – hävinud või kadunud sularaha summa vastavalt Euroopa Keskpanga ametlikule vahetuskursile kindlustushüvitise maksmise kuupäeval;

12.3.7. kahjusumma koosneb kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustunud, hävinud või kadunud vara taastamiseks vajalikest kulutustest, kahju vähendamiseks, vara kaitsmiseks, kindlustusjuhtumi põhjuste ja kahju suuruse kindlakstegemiseks vajalikest kulutustest ning punktis 3.3 määratud territooriumi koristamise

kuludest.

- 12.3.8.** Kindlustushüvitise suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud kindlustusummaga, millele lisaks hüvitatakse punktis 3.3 määratud kulud arvestades kokku lepitud hüvitispiiri ning millest on maha arvatud omavastutus.
- 12.4.** Kui osa kahjudest hüvitatakse ametiasutuste või muude isikute poolt, siis seda summat kahjude hulka ei arvestata.
- 12.5.** Kindlustusandjal on õigus vähendada kindlustushüvitist hävinud või kahjustunud kindlustusobjekti jäänuki väärtuse võrra.
- 12.6.** Vara remontimise korral piirdub kahjude suurus kahjustatud vara vahetult kindlustusjuhtumi eelsesse seisukorda viimiseks vajaliku remondi kuludega, mis ei ületa selle vara kindlustusväärtust ja kindlustussummat vahetult enne kindlustusjuhtumit.
- 12.7.** Kui kindlustusjuhtumiga kaasnes klaasi purunemine, on kahju suuruseks uue identse klaasi ja sellega otseselt seotud esemete väärtus, sealhulgas purunenud klaasi väljavahetamise töö, ent mitte üle kindlustusobjekti kindlustussumma.
- 12.8.** Kui kindlustatud on tulevikuinvesteeringud ja:
- 12.8.1.** kindlustatud tulevikuinvesteeringu jaoks ostetud vara kahjustub, hävib või kaob kindlustusperioodi jooksul toimuva kindlustusjuhtumi tagajärjel, siis loetakse kahjude suuruse tuvastamisel sellise vara kindlustusväärtuseks taastamisväärtus;
- 12.8.2.** vara remonditakse või rekonstrueeritakse kindlustusperioodi jooksul, siis loetakse kindlustusobjekti kindlustuskaitse selle summa võrra suurenekuks, mis selle kindlustusobjekti remondi või rekonstrueerimisega seoses dokumenteeritult on tehtud. Selle kohta tehakse eraldi märke kindlustuslepingusse ning investeeringu tulemusel kindlustussumma suurenemist võetakse arvesse kahjude suuruse arvutamisel.
- 12.9.** Teostatud töödelt, ostetud materjalidelt ja muudelt kuludelt tasutud käibemaks arvatakse kahjusumma hulka ainult siis, kui see on lepingu sõlmimise ajal arvestatud vara kindlustusväärtuse ja kindlustussumma hulka ning seda ei saa riigilt tagasi ning Kindlustusvõtja esitab Kindlustusandjale aruande, mis sisaldab kindlustatud isiku või Kindlustusvõtja (kui Kindlustusvõtja on samaaegselt ka kindlustatud isik) kinnitust käibemaksu mitte mahaarvamise kohta ja viidet seadusele või õigusaktidele, mille alusel seda ei saa teha.
- 12.10.** Kindlustushüvitise suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud kindlustusummaga, millele lisaks hüvitatakse punktis 3.3. määratud kulud arvestades kokku lepitud hüvitispiiri ning millest on maha arvatud omavastutus.

13. EKSPERTIDE KAASAMINE

- 13.1.** Kindlustuslepingu pooled võivad palgata eksperte ja kasutada nende järeltõlki kahju põhjuse ja kahju ulatuse kindlakstegemisel.
- 13.2.** Kui kindlustuslepingu pooled ei lepi kokku teisiti, ei või ekspertideks määrata isikuid, kes on Kindlustusandja või Kindlustusvõtja või kindlustatud isiku konkurendid,

nendega ärisuhtes või töötavad nende konkurentide või äripartnerite juures.

14. KINDLUSTUSHÜVITISE MAKSMINE. KINDLUSTUSHÜVITISE VÄHENDAMISE JA MITTEMAKSMISE PÕHJUSED

- 14.1.** Kindlustushüvitist võib taotleda ainult isik (kindlustatud isik või Kindlustusvõtja (kui Kindlustusvõtja on samaaegselt ka kindlustatud isik)) või soodustatud isik, kellel on kindlustushuvi.
- 14.2.** Kindlustushüvitis kahjustatud või hävinud vara eest arvutatakse kahju suuruse alusel, võttes arvesse topeltkindlustust, alakindlustust ja ülekindlustust. Väljaarvutatud kahjuhüvitise summast arvatakse maha kindlustuslepingus või kindlustustingimustes sätestatud omavastutus. Iga kindlustusobjekti (eseme) eest makstav kindlustushüvitis ei või ületada asjaomase kindlustusobjekti (eseme) kindlustussummat. Kui ühe kindlustusjuhtumi tõttu kahjustus või hävis mitu samas kindlustuskohas asuvat samale kindlustuspoliisile märgitud kindlustusobjekti, siis rakendatakse ühte suurimat omavastutust.
- 14.3.** Kindlustushüvitis makstakse esmalt välja tegeliku väärtuse alusel või turuväärtuse alusel.
- 14.4.** Taastamisväärtuses kindlustatud vara puhul makstakse arvutatud kindlustushüvitise summa ja tegeliku väärtuse alusel makstud kindlustushüvitise vahe välja juhul, kui kahe aasta jooksul:
- taastatakse või remonditakse samas kohas sama liiki ja otstarbega ning samade omadustega ehitised või kui see ei ole võimalik, taastatakse või Kindlustusandja kirjalikul nõusolekul soetatakse mujal Eesti Vabariigi territooriumil;
 - remonditakse või ostetakse sama liiki ja otstarbega ning samade omadustega tootmiseseadmed;
 - ostetakse sama liiki kaubad;
 - soetatakse kahjustatud või hävinud vara asemele Kindlustusandja kirjalikul nõusolekul teist liiki või teise kvaliteediga vara. Vahe väljamaksele on õigus ainult Kindlustusvõtjal, kindlustatul või soodustatud isikul. Selle õiguse loovutamine teistele isikutele ei ole lubatud.
- 14.5.** Kui taastamine kestab ametivõimude formaalsuste tõttu kauem kui kaks aastat, lisatakse see aeg eespool mainitud kahele aastale.
- 14.6.** Juhul kui Kindlustusandja maksab välja kõik kindlustuslepingus sätestatud kindlustushüvitised, lõppeb kindlustusleping ennetähtaegselt.
- 14.7.** Kindlustushüvitis makstakse kindlustatud isiku või Kindlustusvõtja (kui Kindlustusvõtja on samaaegselt ka kindlustatud isik) kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis edastatud kontole või Kindlustusandja äranägemisel otse ehitus-, remondi- ja/või muudele ettevõtetele ja organisatsioonidele hävinud või kahjustatud vara taastamise, remontimise või päästmise jne eest.
- 14.8.** Kindlustusandjal on õigus kindlustushüvitise maksmisest keelduda või kindlustushüvitist vähendada, kui:
- 14.8.1.** Kindlustusvõtja ei ole täitnud Kindlustusandja poolt kindlustuspoliisil

- kindlustatud riski vähendamise kohta antud juhiseid või ohutusnõudeid;
- 14.8.2.** Kindlustusvõtja või temaga seotud isikud ei ole nõuetekohaselt täitnud käesolevate kindlustustingimuste II osa punktides 9.3.2 - 9.3.4 ja 11.2.1 – 11.2.9 sätestatud kohustusi ja selle tulemusel tekkisid või suurenesid kahjud;
 - 14.8.3.** Kindlustusvõtja või temaga seotud isikud takistavad punktis 9.2 ja 11.1 sätestatud Kindlustusandja õiguste teostamist;
 - 14.8.4.** Kindlustusvõtja ja/või kindlustatud isik ei teavita Kindlustusandjat kahjust nõuetekohaselt või esitab kahjujuhtumi kohta ebaõiget või mittetäielikku teavet;
 - 14.8.5.** Kindlustusvõtja ja/või kindlustatud isik ja/või soodustatud isik ei rakenda mõistlikke meetmeid kahjude ennetamiseks või nende ulatuse vähendamiseks;
 - 14.8.6.** Kindlustusvõtja ja/või kindlustatud isik ja/või soodustatud isik ei täida kindlustuslepingu tingimusi või Kindlustusandja mõistlikke juhiseid ja ohutusnõudeid, mis on seotud kindlustusrisi vähendamisega;
 - 14.8.7.** Kindlustusvõtja ja/või kindlustatud isik ja/või soodustatud isik ei võimalda Kindlustusandjal kahjude suurust ja põhjuseid korralikult hinnata;
 - 14.8.8.** Kindlustusvõtja ja/või kindlustatud isik ja/või soodustatud isik ei rakenda mõistlikke meetmeid, mis võimaldaksid nõuda hüvitatud summat sisse kahjude eest vastutavalt isikult või tegutseb viisil, mis raskendab regressiõiguse teostamist Kindlustusandja poolt;
 - 14.8.9.** Kindlustusvõtja ja/või kindlustatud isik ja/või soodustatud isik on kindlustuslepingu sõlmimise ajal väitnud, et turvasüsteemid on paigaldatud, aga tegelikult ei ole neid kasutatud või paigaldatud.
- 14.9.** Kindlustusandja on vabastatud kohustusest maksta kindlustushüvitist, kui tegemist on pahausksuse, tahtliku tegevuse või raske hooletusega:
- 14.9.1.** kindlustusjuhtum leidis aset Kindlustusvõtja, kindlustatud isiku või soodustatud isiku tahtliku tegevuse tõttu;
 - 14.9.2.** kindlustushüvitise maksmise nõue põhineb pettusel, st Kindlustusvõtja, kindlustusvõtjaga seotud isikud, kindlustatud isik või soodustatud isik on püüdnud Kindlustusandjat eksitada, moonutades fakte või esitades väärar, eksitavat või mittetäielikku teavet, suurendades seeläbi põhjendamatu kahjude suurust;
 - 14.9.3.** politsei ei kinnita murdvarguse või röövi toimumist ning samuti nende esemete eest, mille kadumisest kahjujuhtumi ajal Kindlustusvõtja või kindlustatud isik ei ole politseid teavitanud.
- 14.10.** Kindlustusandja peab tõendama selliste asjaolude olemasolu, mis vabastavad ta kindlustushüvitise maksimisest või tingivad kindlustushüvitise vähendamise.
- 14.11.** Kui Kindlustusandja otsustab kindlustushüvitise või selle osa maksimisest keelduda, peab Kindlustusandja hindama Kindlustusvõtja süüd, rikkumise olulisust, rikkumise ja tagajärgede vahelist kausaalset seost ning rikkumisega põhjustatud kahjusid.
- 14.12.** Punktides 11.1.1 – 11.1.5 kirjeldatud Kindlustusandjapoolsete sammude astumine ei tähenda, et Kindlustusandja on teinud otsuse selle kohta, kas juhtumit loetakse kindlustusjuhtumiks või mitte.

15. LÖPPSÄTTED

Kindlustuslepingut sõlmides võivad kindlustuslepingu osapooled käesolevaid tingimusi täiendada või kokku leppida käesolevates tingimustes sätestatud erinevate sätete rakendamises.

16. OHUTUSNÕUDED

16.1. Kindlustustustingimustes toodud ohutusnõuded kehtivad täiendavalt õigusaktides toodud nõuetele. Kindlustusvõtja, kindlustatud isik ja kindlustusobjekti seaduslik valdaja on kohustatud tundma ja täitma kindlustusobjekti puudutavaid õigusakte (sh ohutusnõudeid).

16.2. Tuleohutus

16.2.1. Kindlustatud isik tutvustab igale töötajale üldiseid tuleohutusjuhiseid. Tuleohutusjuhised peavad sisaldama juhtnööre inimeste päästmiseks, tulekahjust teatamiseks, põhiliste tulekustutusvahendite kasutamiseks ja tulekahju korral muude toimingute teostamiseks.

16.2.2. Kindlustuskoht peab olema varustatud esmaste tulekustutusvahenditega vastavalt kehtivatele õigusaktidele. Esmased tulekustutusvahendid peavad olema igal ajal töökorras. Esmaste tulekustutusvahendite asukohad peavad olema selgelt märgistatud ja hõlpsalt ligipääsetavad.

16.2.3. Kindlustuslepingus sätestatud automaatne tulekahjusignalisatsiooni süsteem peab olema ööpäevaringselt sisse lülitatud. Häiresüsteem peab olema projekteeritud, paigaldatud ja hooldatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele. Tulekahjusignalisatsiooni süsteemiga varustatud laohoones peab olema märgistatud kaupade ladustamise maksimaalne kõrgus, mida ei tohi ületada. Kaubad ei tohi häirida süsteemi andurite töötsooni.

16.2.4. Tuletõrjervee allikad peavad olema selgelt märgistatud ja aastaringselt ligipääsetavad.

16.3. Puhtus ja korrashoid

16.3.1. Tuleohutuse tagamiseks tuleb kindlustuskoha ruumid ja territoorium puhastada tootmisprahist ja -jäätmetest. Tule leviku tõkestamiseks tuleb jäätmekonteinerid paigutada hoonete välisseintest ja muust varast ohutusse kaugusse (vähemalt viis meetrit). Jäätmekonteinerid peavad olema varustatud kaanega ja neid tuleb pärast kasutamist hoida suletuna.

16.3.2. Raskesti ligipääsetavaid kohti, nagu näiteks põranda all olevad avaused, konveierliinide tunnelid, elektri kaablite riiulid, ventilatsioonišahtid, seadmete alused, kanalid jne, puhastatakse regulaarselt.

16.3.3. Ülemäärane põlemiskoormus (nt kaubaalused ja pakkematerjal) kõrvaldatakse töökohalt viivitamatult pärast asjaomase töö lõpetamist. Töökodades oleva toormaterjali kogus ei tohi ületada päevast tootmiskulu. Kõik tootmis- ja laoruumide vahe- ja läbikäigud peavad olema takistustevabad. Evakueerimisteed tuleb hoida takistustevabad ja nendele ei tohi kaupu ladustada isegi mitte ajutiselt.

16.3.4. Peale- ja mahalaadimiskohti ei kasutata ajutiseks ladustamiseks. Tööpäeva lõpul tühjendatakse peale- ja mahalaadimisala kaubaalustest ja kaupadest

ning pakkematerjal ja praht kõrvaldatakse.

- 16.3.5.** Tuleohtlikke vedelikke hoitakse ainult selleks ettenähtud ruumides ja ainult üheks tööpäevaks vajalikus koguses. Piirkogus, mida võib tuleohtlike vedelike laoruumis hoida, peab olema selgelt ja nähtavalt märgitud.
- 16.4.** Suitsetamine. Suitsetamine ei ole lubatud ruumides, kus on tuleohtlikke või plahvatusohtlikke aineid. Suitsetamine on lubatud üksnes selleks ettenähtud ja sisustatud kohas. Suitsetamise koht peab olema varustatud ohutusnõuetele vastavate tuhatoosidega, mida tühjendatakse regulaarselt.
- 16.5.** Tuletööd. Tuletööde teostamisel alalisel või ajutisel töökohal järgitakse õigusakte. Tuletööde korraldamiseks ajutisel töökohal väljastatakse tuletööde luba. Tuletööde teostamisel koristatakse ümbritsev ala tuleohtlikest jäätmetest ja esemetest ning töökoha läheduses asuvad tuleohtlikud konstruktsioonid kaetakse katte või vaheseinaga või pihustatakse veega üle. Töökoht peab olema varustatud esmaste tulekustutusvahenditega. Tööde teostamise ajal ja pärast nende lõpetamist peab tuletööde kohas ja seda ümbritseval alal olema tagatud järelevalve. Eespool mainitud ettevaatusabinõud kehtivad selliste tuletööde suhtes nagu keevitamine, leeklõikamine, lahtise leegiga polümeerkatmine, metallilõikamine, kuuma õhujoaga töötamine ja muud tööd, mille käigus temperatuur tõuseb üle 200°C või tekivad sädemed.
- 16.6.** Elektriseadmete kasutamine
- 16.6.1.** Ajutiste kütteseadmete kasutamisel järgitakse seadmete kasutusjuhendit. Ajutisi kütteseadmeid ei tohi jätta järelevalveta. Kütteseadmete paigaldamisel järgitakse nende kohustuslikku ohutuskaugust. Elektrilised kütteseadmed tuleb kindlalt kinnitada ja neid ei tohi kinni katta. Elektriseadmete rikked kõrvaldatakse viivitamatult. Elektriseadmed, mida väljaspool tööaega ei kasutata, lülitatakse välja.
- 16.6.2.** Elektriseadmed ja -mootorid peavad olema kuivad ja neid tuleb regulaarselt puhastada. Mootorikaaned puhastatakse tolmust ja mustusest, et jahutusfunktsioon ei oleks takistatud. Jahutusvõred ei tohi olla blokeeritud.
- 16.6.3.** Erilist tähelepanu pööratakse tule- ja plahvatusohtlike ruumide elektriseadmetele ja -masinatele. Ajutiselt nendes ruumides kasutatavad seadmed peavad vastama nende ruumide ohutusnõuetele.
- 16.7.** Masinate käitamine ja hooldus
- 16.7.1.** Masinate paigaldamisel, käitamisest ja tehnohooldusel (hooldusintervallid, materjalid, õlid jne) järgitakse masina tootja tehnilistes dokumentides esitatud nõudeid. Masinaid õlitatakse ning ülekanderihmade ja konveierlintide seisukorda kontrollitakse. Hüdraulilised torud peavad olema kaitstud ja neile ei ole lubatud avaldada ülemäärast mehhaanilist või termilist mõju.
- 16.7.2.** Masinate avastatavad defektid, nagu näiteks õlilekked, liigne vibratsioon, sädelemine, juhtmete vigastatud isolatsioon ja muud sarnased puudused tuleb kõrvaldada viivitamatult.
- 16.8.** Mootorsõidukite kasutamine laohoonetes
- 16.8.1.** Mootorsõidukid võivad olla laohoones üksnes kaupade peale- või mahalaadimise ajal. Mootorsõidukite hoidmine ja parkimine laohoones peab

olema keelatud.

16.8.2. Laotõstukeid võib tankida ja laadida ainult selleks ettenähtud kohas. Ruumid peavad olema varustatud piisavate tuletõrjevahenditega.

16.9. Kaitse murdvarguse eest.

16.9.1. Ehitisest või ruumidest lahkudes suletakse ja lukustatakse kõik ukсед, aknad, luugid ning muud ehitise ja ruumide avad sellisel viisil, et ilma vara asukohta juurdepääsu piiravat barjääri või lukku lõhkumata ei ole võimalik kindlustuskohta siseneda. Ehitisest või ruumidest lahkudes aktiveeritakse kindlustuslepingus sätestatud turvahäiresüsteem.

16.9.2. Turvahäiresüsteem paigaldatakse nii, et kogu murdvarguse riski vastu kindlustatud vara asub turvahäiresüsteemi andurite tegevusulatuses. Ükski ruumide osa ei tohi ladustatavate esemete asukoha, ehituslahenduste, mööbli jne tõttu olla väljaspool turvahäiresüsteemi andurite tegevusulatust.

16.9.3. Arvesse tuleb võtta, et ehitisse või selles asuvasse ruumidesse on võimalik siseneda läbi ukse, akna, seina, katuse jne. Turvahäiresüsteem peab toimima nii, et see käivitub ohu esinemisel ja tagab häire edastamise. Häiresüsteemi mehhaaniline, elektriline või termiline lahtiühendamine väljastpoolt ei tohi olla võimalik ilma, et häiresüsteem ei saadaks hoiatust kontrollikeskuse juhtpaneelile.

16.9.4. Kindlustusvõtja peab tagama, et turvahäiresüsteemi käivitumisel ja häiresignaali saamisel kontrollib kindlustuskohaks olevat ehitist või ruume nii väljast kui ka seest turvafirma töötaja või kindlustatud isiku esindaja.

16.9.5. Kolmandad isikud ei tohi saada turvahäiresüsteemi koode enda valdusesse. Võtme või koodi kaotamise korral või kui kolmandad isikud saavad ebaseadusliku juurdepääsu võtmele või koodile, vahetab kindlustatud isik luku või koodi viivitamatult.

16.9.6. Turvakaamerate salvestisi säilitatakse vähemalt 7 päeva.

16.10. Veevarustus-, kanalisatsiooni-, kütte- ja jahutussüsteemid. Kindlustusvõtja või temaga seotud isik peab:

16.10.1. Tagama kindlustatud vara, ehitiste, ehitiste vaheseinte, veevärgi, küttesüsteemi, ventilatsiooni- või konditsioneerisüsteemi, kanalisatsioonitorustiku ja elektrijuhtmestiku regulaarse ja nõuetekohase hoolduse;

16.10.2. Tagama kindlustatud ehitise katuse nõuetekohases ja heas tehnilises seisukorras hoidmise;

16.10.3. Tühjalt seisvates ehitistes või ruumides peab veetorustik, küttesüsteem, ventilatsiooni- või konditsioneerisüsteem ja kanalisatsioonitorustik olema tühjendatud. Külmunud torude ülessulatamine lahtise leegiga ei ole lubatud.

16.10.4. Ehitise kanalisatsioonisüsteem peab olema varustatud tagasivooluklapiga.

16.10.5. Veekahjude minimeerimiseks tuleb materjale ja kaupu ladustada riiulitel või alustel (kaubaalustel) vähemalt kümme sentimeetrit põrandapinnast kõrgemal.

III OSA. KINDLUSTUSLEPINGU ERITINGIMUSED

Varakindlustuse klausel nr 001: koguriskikindlustus

- See lisaklausel kehtib üksnes siis, kui see on sõnaselgelt kindlustuspoliisil sätestatud.
1. Koguriskikindlustuse puhul hüvitatakse kindlustatud esemele ootamatu ja ettenägematu sündmuse tõttu tekkinud kahju, mis ei ole välistatud käesoleva klausli punktis 2, kindlustustingimuste II osa punktis 7.9 ja Kindlustuslepingute üldtingimustes.
 2. **Koguriskikindlustuse välistused.** Kui kindlustuslepingus ei ole kirjalikult kokku lepitud teisiti, ei maksta kindlustushüvitist, kui kindlustatud vara hävib, kahjustub või kaob järgmiste riskide tagajärjel:
 - 2.1. vihm, üleujutus, lumesurve, lume või muude sademete või tormi mõju varustusele ja kaupadele, mida hoitakse välitingimustes või kuurides, kõrvalhoonetes, avatud konstruktsiooniga rajatistes või kasvalhoonetes, kaetud ainult kanga, kile või sarnase materjaliga, välja arvatud kui selline vara on sobiv kasutamiseks või hoidmiseks eelpool kirjeldatud tingimustes;
 - 2.2. vihma, rahe, lume, muda, vee või veega edasikantavate esemete sissetungimine mitte korralikult või täielikult suletud akendest, välisustest või muudest avadest, v.a kui need avad on tekkinud kindlustusjuhtumi tagajärjel;
 - 2.3. vedeliku lekkimine või mahavalgumine, kui kütmata (või ebapiisavalt köetud) ruumides seadmed, anumad või torud külma tõttu purunevad (lõhkevad). See välistus ei kehti, kui purunemise (lõhkemise) põhjustab äkiline ja ootamatu küttevarustuse katkestus või tuul, mis on väljaspool Kindlustusvõtja, kindlustatud isiku või Kindlustusvõtjaga seotud isikute kontrolli;
 - 2.4. puudused ja defektid, millest Kindlustusvõtja, kindlustatud isik või Kindlustusvõtjaga seotud isikud olid või oleksid pidanud olema teadlikud;
 - 2.5. pettus, ebaseaduslik omastamine, pettusega omastamine, väljapressimine või muud teod, mis on suunatud Kindlustusvõtja või Kindlustusandja vastu ja mille eesmärk on ebaseaduslikult kindlustushüvitist saada;
 - 2.6. vargus ja röövimine on kindlustusjuhtumiks ainult juhul, kui see vastab käesolevates kindlustustingimustes toodud murdvarguse (punkt 7.4) tingimustele (ka välistused ja piirangud);
 - 2.7. kahjud, mis avastatakse pärast vara inventuuri või inventuuri ajal;
 - 2.8. tule või kuumuse mõju kindlustatud varale kindlustatud isiku või Kindlustusvõtja tootmisprotsessi või muu tavapärase äritegevuse käigus (sulatamine, keevitamine, kuivatamine, triikimine, suitsutamine, küpsetamine jne), välja arvatud kui tuli levib ja hävitab või kahjustab muud kindlustatud vara (hüvitatakse ainult selle muu varaga seotud kahjud);
 - 2.9. seadmete sisemised elektroonilised ja/või sisemised mehhaanilised kahjustused, välja arvatud juhul, kui see põhjustab kindlustusjuhtumi ja kahjustab või hävitab muud kindlustatud vara (hüvitatakse ainult selle muu varaga seotud kahjud). Erinevalt eeltoodust hüvitatakse välgulöögi poolt põhjustatud ülepinge tagajärjel kindlustusobjektile tekkinud kahjud.
 - 2.10. üleujutus – maa-alade üleujutus jõgede, järvede, kanalite või muude pinnaveekogude veetaseme ebatavalise, äkilise ja ootamatu tõusu tõttu ning tugevast vihmaveest põhjustatud tulvavee tõttu.

Varakindlustuse klausel nr 002: elektroonikaseadmete rikete kindlustus

- See lisaklausel kehtib üksnes siis, kui see on sõnaselgelt kindlustuspoliisil sätestatud.
- 1 Kindlustushüvitist makstakse kindlustatud varustuse hävimise või kahjustumise eest, mis tuleneb elektroonikaseadmete rikete riskist. Elektroonikaseadmete rike on seadmete äkiline ja ootamatu tõrge, mille põhjuseks on:
 - 1.1. lühis, ülepinge, voolukõikumised, maandamisviga või induktsioon;
 - 1.2. tootmisvead või tootmisel kasutatud valed materjalid, välja arvatud rikete puhul mille eest õigusaktides või lepingus kehtestatud korra kohaselt vastutab seadmete tootja, müüja või remonti või hooldust teostav isik;
 - 1.3. muud põhjused, mis ei ole välistatud käesoleva klausli punktis 2, kindlustustingimuste II osa punktis 7.9 ja Kindlustuslepingute üldtingimustes.
 2. **Elektroonikaseadmete rikete kindlustuse välistused.** Kindlustushüvitist ei maksta vara hävimise või kahjustumise eest, mille põhjuseks on:
 - 2.1. rikked, mis tulenevad seadmete defektidest ja/või puudustest, millest Kindlustusvõtja, kindlustatud isik või Kindlustusvõtjaga seotud isikud olid või oleksid pidanud olema teadlikud;
 - 2.2. kohandused, funktsionaalsed puudused, parandused, hooldamine (v.a kindlustatud vara remont pärast kindlustusjuhtumit);
 - 2.3. esteetilised defektid, nagu näiteks kriimustused värvitud, poleeritud või emailitud pindadel;
 - 2.4. kahjude või kahjustuste suurenemine defektsete seadmete jätkuva kasutamise tagajärjel pärast seda, kui Kindlustusvõtja, kindlustatud isik või Kindlustusvõtjaga seotud isikud said defektide olemasolust teada (olenemata sellest, kas sellega kaasnesid mingid kahjud või kahjustused);
 - 2.5. kahjud, mis on seotud digitaalsete andmete säilitamise, andmete kadumise, andmete taastamisega, isegi kui andmed või andmekandjad lähevad kaduma kindlustusjuhtumi tagajärjel;
 - 2.6. elektrijuhtmestiku ettenähtud koormuse teadlik ületamine;
 - 2.7. varustuse ettenähtud koormuse teadlik ületamine;
 - 2.8. isolatsiooni defektid, millest Kindlustusvõtja, kindlustatud isik või Kindlustusvõtjaga seotud isikud olid või oleksid pidanud olema teadlikud.
 3. Elektrooniliste seadmete kindlustuse välistatud objektid:
 - 3.1. teedel (transpordis) kasutamiseks mõeldud eriseadmed, üksnes ettenähtud alal töötavad erimasinad (nt tee-ehitusmasinad: teerullid, teehöövliid, buldooseriid, ekskavaatoriid jms; metsatöömasinad; veokid jms), põllumajandusmasinad;
 - 3.2. pooleliolevates (sh rekonstrueeritavates, renoveeritavates, monteeritavates või demonteeritavates) ehitistes asuvad seadmed.
 4. Kindlustusvõtja ja kindlustatud isik peavad täitma käesolevates tingimustes ja kindlustustingimustes sätestatud ohutusnõudeid ning ka alljärgnevaid ohutusnõudeid:
 - 4.1.1. kindlustatud vara paigaldamisel, kasutamisel ja hooldamisel tuleb järgida tootja nõudeid. Hooldustööde andmeid tuleb säilitada;
 - 4.1.2. ruumid, kus kindlustatud vara asub ning töötingimused ja -keskkond, nagu näiteks käituspinge, õhuniiskus, temperatuur, peavad olema vastavuses tootja nõuete ja/või soovitusetega;

Varakindlustuse klausel nr 003: sülearvutite ja teiste väikeste kaasaskantavate seadmete kindlustus Eesti Vabariigi territooriumil

See lisaklausel kehtib üksnes siis, kui see on sõnaselgelt kindlustuspoliisil sätestatud.

1. Ainult selles eriklauslis tähendab „vara“ sülearvuteid ja teisi väikesemõõdulisi kaasaskantavaid seadmeid (projektorid, foto- ja filmikaamerad jms), mis kindlustuslepingus on sätestatud (edaspidi „vara“).
2. Käesoleva klausli kohaselt on kindlustatud vara kindlustuse kehtivuse piirkond (kindlustuskoht) Eesti Vabariigi territoorium.
3. Vara on kindlustatud samade riskide vastu, mis on märgitud kindlustuspoliisil või kindlustuslepingus.
4. Omavastutus: 300 eurot, kui kindlustuspoliisil ei ole märgitud teisiti.
5. Kindlustushüvitist makstakse kindlustatud vara kahjustumise või hävimise eest autoavarii tagajärjel.
6. Lisaks kindlustustingimuste II osa punktis 7.9 ja Kindlustuslepingute üldtingimustes toodud välistustele kehtivad **täiendavad välistused**:
 - 6.1. Kindlustushüvitist ei maksta vara kadumise eest:
 - 6.1.1. kui puuduvad tõendid röövi kohta ning kuriteo aega, asjaolusid ja kohta ei ole võimalik kindlaks teha;
 - 6.1.2. autost, selle haagisest või veesõidukist, olenemata sellest, kas see oli lukustatud või mitte, kui vara oli jäetud järelevalveta ja/või mitte pagasi hoidmiseks ette nähtud kohta;
 - 6.1.3. vara kaotamisel, kadumisel, mahajätmisel või unustamisel;
 - 6.1.4. kui vara kadumine avastatakse pärast vara inventuuri või inventuuri ajal;
 - 6.2. vara mis tahes kahjustused (nt välimuse muutused), mis ei mõjuta vara funktsionaalsust;
 - 6.3. vara sisemisi rikkeid ei hüvitata.
7. Täiendavad ohutusnõuded:
 - 7.1. vara ei tohi jätta pimedal ajal järelevalveta autosse, haagisesse või veesõidukisse. Päevasel ajal tuleb vara hoida lukustatuna sõiduki statsionaarses pagasiruumis või selleks ettenähtud kohas sellisel viisil, et hoiupaik ei ole ligipääsetav ilma selle lukke või konstruktsiooni kahjustamata ning kaasaskantav seade või selle transpordikott ei ole läbi sõiduki klaaspindade nähtav;
 - 7.2. vara ei tohi jätta kerghaagisesse või sõiduki pagasiruumi, mis on kaetud kangaga või muu sarnase materjaliga;
 - 7.3. õhu-, mere- ja raudteetransporti kasutades tuleb vara kaasas kanda käsipagasina;
 - 7.4. autos transporditav vara peab olema pakitud ja paigutatud kooskõlas tavapäraste seda liiki vara suhtes kohaldatavate ettevaatusabinõudega.

Varakindlustuse klausel nr 004: sülearvutite ja teiste väikeste kaasaskantavate seadmete kindlustus Euroopa territooriumil.

- See lisaklausel kehtib üksnes siis, kui see on sõnaselgelt kindlustuspoliisil sätestatud.
1. Ainult selles eriklauslis tähendab „vara“ sülearvuteid ja teisi väikesemõõdulisi kaasaskantavaid seadmeid (projektorid, foto- ja filmikaamerad jms), mis kindlustuslepingus on sätestatud (edaspidi „vara“).
 2. Kindlustuskaitse piirkond (kindlustuskoht) on Euroopa kontinendi territoorium.
 3. Vara on kindlustatud samade riskide vastu, mis on märgitud kindlustuspoliisil või kindlustuslepingus.
 4. Omavastutus: 300 eurot, kui kindlustuspoliisil ei ole märgitud teisiti.
 5. Kindlustushüvitist makstakse kindlustatud vara kahjustumise või hävimise eest autoavarii tagajärjel.

6. Lisaks kindlustustingimuste II osa punktis 7.9 ja Kindlustuslepingute üldtingimustes toodud välistustele kehtivad **täiendavad välistused**:
- 6.1. Kindlustushüvitist ei maksta vara kadumise eest:
- 6.1.1. kui puuduvad tõendid röövi kohta ning kuriteo aega, asjaolusid ja kohta ei ole võimalik kindlaks teha;
- 6.1.2. autost, selle haagisest või veesõidukist, olenemata sellest, kas see oli lukustatud või mitte, kui vara oli jäetud järelevalveta ja/või mitte pagasi hoidmiseks ette nähtud kohta;
- 6.1.3. vara kaotamisel, kadumisel, mahajätmisel või unustamisel;
- 6.1.4. kui vara kadumine avastatakse pärast vara inventuuri või inventuuri ajal;
- 6.2. vara mis tahes kahjustused (nt välimuse muutused), mis ei mõjuta vara funktsionaalsust;
- 6.3. vara sisemisi rikkeid ei hüvitata.
7. Täiendavad ohutusnõuded:
- 7.1. vara ei tohi jätta pimedal ajal järelevalveta autosse, haagisesse või veesõidukisse. Päevasel ajal tuleb vara hoida lukustatuna sõiduki statsionaarses pagasiruumis või selleks ettenähtud kohas sellisel viisil, et hoiupaik ei ole ligipääsetav ilma selle lukke või konstruktsiooni kahjustamata ning kaasaskantav seade või selle transpordikott ei ole läbi sõiduki klaaspindade nähtav;
- 7.2. vara ei tohi jätta kerghaagisesse või sõiduki pagasiruumi, mis on kaetud kangaga või muu sarnase materjaliga;
- 7.3. õhu-, mere- ja raudteetransporti kasutades tuleb vara kaasas kanda käsipagasina;
- 7.4. autos transporditav vara peab olema pakitud ja paigutatud kooskõlas tavapäraste seda liiki vara suhtes kohaldatavate ettevaatusabinõudega.

Varakindlustuse klausel nr 005: tulevikuinvesteeringud

- See lisaklausel kehtib üksnes siis, kui see on sõnaselgelt kindlustuspoliisil sätestatud.
1. Tulevikuinvesteeringud on kindlustatud isiku kavandatavad investeeringud kindlustatud ehitistesse ja varustusse, mida tõendatakse kindlustusperioodi vältel teostatud tööde ja/või ostetud materjalide arvetega:
- 1.1. kindlustatud ehitiste seisukorra parandamiseks (remont või rekonstrueerimine);
- 1.2. uue varustuse ostmise.
2. Kindlustuslepingus sätestatud tulevikuinvesteeringute kindlustussumma hõlmab neid varagruppe (ehitised, varustus), mille kindlustamises on kokku lepitud ja mis on poliisil märgitud.
3. Tulevikuinvesteeringud on kindlustatud samade riskide vastu, mis on märgitud kindlustuspoliisil, ning nende suhtes kehtivad kõik kindlustuslepingus sätestatud erandid.
4. Kindlustushüvitist makstakse kindlustatud vara hävimise, kahjustumise või kadumise eest:
- 4.1. seoses kindlustusperioodil ostetud seadmetega;
- 4.2. seoses kindlustatud vara (ehitiste, seadmete) väärtuse suurenemisega kindlustusperioodil tehtud parenduste tulemusel.
5. Juhul kui kindlustatud vara väärtus suureneb ehitistesse ja seadmetesse tehtud investeeringute tulemusel, kehtib alakindlustuse klausel, kui kindlustatud vara kindlustussumma koos tulevikuinvesteeringu kindlustussummaga on väiksem kui kindlustatud vara kindlustusväärtus kindlustusjuhtumi kuupäeval.

Varakindlustuse klausel nr 006: statsionaarsete reklaamistendide kindlustus

See lisaklausel kehtib üksnes siis, kui see on sõnaselgelt kindlustuspoliisil sätestatud.

1. Statsionaarsed reklaamistendid on välireklaamistendid, mis on kinnitatud maapinna külge või kindlustuspoliisil märgitud ehitise külge või mujale: reklaamtahvlid, valguskastid, valgustatud suured tähed, välja arvatud telgid ja teisaldatavad reklaamid.
2. Vara on kindlustatud samade riskide vastu, mis on märgitud kindlustuspoliisil, ning selle suhtes kehtivad kõik kindlustuslepingus sätestatud välistused.
3. Kui kindlustuspoliisil ei ole märgitud teisiti, on omavastutus 150 eurot.
4. Täiendavad ohutusnõuded:
 - 4.1. Statsionaarsed reklaamistendid peavad olema turvaliselt kinnitatud fikseeritud konstruktsioonide külge (hooned, rajatised, tornid, seadmed jne).

Varakindlustuse klausel nr 007: sularaha kindlustus

See lisaklausel kehtib üksnes siis, kui see on eraldiseisva kindlustusobjektina ja omaette kindlustussummaga sõnaselgelt kindlustuspoliisil sätestatud.

1. Kindlustusandja ja Kindlustusvõtja lepivad kokku, et sularaha on kindlustatud kindlustuskohas seifis või töökohal, kus tavapäraselt teostatakse sularahatehinguid.
2. Sularaha on kindlustatud samade riskide vastu, mis on märgitud kindlustuspoliisil, ning selle suhtes kehtivad kõik kindlustuslepingus sätestatud välistused.
3. Sularaha on kindlustatud esmariski põhimõttel.
4. Täiendavad ohutusnõuded sularaha kindlustamisel:
 - 4.1. Ruumid, kus sularaha hoitakse, peavad olema varustatud turvahäiresüsteemiga, mis vastab järgmistele nõuetele:
 - 4.1.1. varustatud anduritega, mis reageerivad mis tahes akna ja ukse avamisele ning akende/uste klaasi purunemisele;
 - 4.1.2. varustatud liikumisanduritega, mis jälgivad aknaid ja uksi ning nende ruumide sisemust, kus seif asub;
 - 4.1.3. häiresüsteem on ühendatud ööpäevaringselt mehitatud (politsei või turvafirma) häirejuhtimiskeskusega;
 - 4.1.4. iga häiresüsteemi katkestuse korral peab häiresüsteem saatma juhtimiskeskusesse hoiatuse;
 - 4.1.5. häiresüsteemi saab mehhaaniliselt, elektriliselt või termiliselt aktiveerida ja välja lülitada kindlustuskohas viibiv volitatud isik. Häiresüsteemi kaugjuhtimine SMS-i teel ei ole lubatud;
 - 4.1.6. ehitise välispiire ja seife jälgitakse turvakaamerate abil ööpäevaringselt ning turvakaamera salvestisi säilitatakse vähemalt 7 päeva;
 - 4.1.7. ruumid on varustatud tulekahjuhäiresüsteemiga, mis on ühendatud ööpäevaringselt mehitatud turvateenuseid osutava ettevõtte häirejuhtimiskeskusega;
 - 4.1.8. kindlustuskaitse ei kehti, kui seifi võtmeid (või muid seifi lahti lukustamiseks mõeldud vahendeid, sealhulgas, aga mitte ainult magnetkaarte, koode, paroole) hoitakse seifiga samas ruumis või need on hõlpsalt ligipääsetavad selleks eraldi volitust mitte omavatele isikutele.
 - 4.1.9. Seifis hoitava sularaha kindlustus kehtib üksnes siis, kui seif vastab Euroopa standarditega sätestatud varguskindluse (näiteks sertifikaadid ECB-S EN 1143-1 / VdS 2450 / RAL - RG 627 sertifikaadid) ja tulekindluse (näiteks ECB-S EN 1047-1 / VDMA 24991 / RAL - RG 626 / 7) nõuetele.
 - 4.2. Ohutusnõuded töökohale, kus teostatakse sularahaga seotud tehinguid:

- 4.2.1. tööajal peab töökoht olema töötaja järelevalve ja kontrolli all. Töötaja töökoht peab olema varustatud salajase häirenupuga, mille aktiveerimisel edastatakse häiresignaal (politsei või turvafirma) valves oleva töötaja juhtimispaneelile;
- 4.2.2. töötaja peab järgima ja täitma olemasolevaid kirjalikke juhiseid murdvarguse ja röövi korral käitumise kohta.
- 4.3. Pärast tööaega tuleb kassaaparaadid tühjendada ja jätta lukustamata.

Varakindlustuse klausel nr 008: ühispindade kindlustus eluhoonetes

See lisaklausel kehtib üksnes siis, kui see on sõnaselgelt kindlustuspoliisil sätestatud. Eluhoonete ühiskasutatavad pinnad kuuluvad ehitiste gruppi.

- 1. Kindlustusobjektiks on alljärgnevad ühiskasutuses olevad (korteriomanike kaasomandisse kuuluvad) hoone osad:
 - 1.1. Ühispinnad – hoone osad (korterimaja trepikojad, trepid, esikud, koridorid, vahekäigud, pööningud, laoruumid, keldrid ja muud ruumid), mis on kõikide korteriomanike ühiskasutuses.
 - 1.2. Hoone kandvad konstruktsioonid – vundament, välisseinad, kandvad vaheseinad, vahelaed jms.
 - 1.3. Hoone välispiirded - rõdud, välisseinad, katus, maja sissepääsutrepid ja –uksed, välisaknad jms.
 - 1.4. Üldised tehnosüsteemid – korterimaja veevõrk, kanalisatsioon, gaasivarustus, küttesüsteem, telekommunikatsioonivõrk ja mõõturite süsteem, ventilatsioonikambriid, -šahid ja -avad, kütteradiaatorid, elektrikilbid, liftid, ühised TV-antennid ja -kaablid, küttekehad, kuumaveepaigaldised, katlaruumid ja muud ühiskasutatavates ruumides ja rajatistes ühises kasutuses olevad inseneritehnilised seadmed, sealhulgas konkreetsete eluruumide või mitteiluruumide omanike jaoks paigaldatud objektid, kui need on seotud kogu hoone tehnosüsteemide funktsioneerimisega.
- 2. Koos ühiskasutatavate pindadega on kindlustatud ka järgmised kindlustuskohas asuvad ja korteriomanike ühiskasutuses olevad hoonega seotud ehitised: tarad, aiad, väravad, tõkkepuud, lipumastid, valgustid ning varjualused ja kuurid üldpindalaga kuni 20m². Selles punktis nimetatud ehitiste kindlustussumma on kuni 10 000 eurot.
- 3. Kortermaja ühispinnad, üldised konstruktsioonid ja üldised tehnorajatised on kindlustatud kõikide kindlustuspoliisil sätestatud riskide vastu ning nende suhtes kehtivad kõik kindlustuslepingus sätestatud välistused.
- 4. Eluhoonete ühispindade kindlustus ei hõlma iga konkreetse korteri omandisse kuuluvaid hoone osasid (sh mittekanndvad seinad, vaheseinad, põrandad, sisekujundus, siseuksed, siseaknad, sisseehitatud/paigaldatud riidekapid, küttekehad, individuaalsed küttesüsteemid, vee- ja kanalisatsiooniseadmed jne).
- 5. Hoone/rajatiste osad ja konkreetsete objektid, mida käesolev eluhoonete ühispindade kindlustuse klausel ei hõlma on sätestatud käesolevate kindlustustingimuste punktis 3.2.2 e), 3.2.2 f) ja 3.4.

Varakindlustuse klausel nr 009: pikaajaliste kindlustuslepingute klausel

See lisaklausel kehtib üksnes siis, kui see on sõnaselgelt kindlustuspoliisil sätestatud.

- 1. Juhul kui kindlustuslepingus on kindlustusperioodi pikkuseks sätestatud rohkem kui üks aasta, siis iga kindlustusaasta lõpul:
 - 1.1. võidakse järgmiseks kindlustusaastaks määrata teistsugune kindlustussumma, kindlustusmaks ja omavastutus (nt alakindlustuse vältimiseks, õigusaktide

muudatuste tõttu, edasikindlustustingimuste muudatuste tõttu, toimunud kahjujuhtumite tõttu jne);

- 1.2. kui kindlustuse aluseks olevad kindlustustingimused on kindlustusaasta jooksul muutunud, jõustuvad muudatused alates järgmise kindlustusaasta algusest.
2. Kindlustusandja peab teavitama Kindlustusvõtjat mis tahes muudatustest kindlustustingimustes kirjalikult hiljemalt 1 kuu enne jooksva kindlustusaasta lõppu.
3. Kui kindlustustingimuste muudatustest ei teatata, kehtib kindlustuspoliis järgmisel kindlustusaastal eelmise aastaga samadel tingimustel ning kindlustusmaksid tasutakse samas summas ja samadel kuupäevadel nagu eelmisel kindlustusaastal.
4. Kui Kindlustusvõtja ei nõustu kindlustuslepingu tingimuste muudatustega, peab ta saatma Kindlustusandjale enne jooksva kindlustusaasta lõppu teate; kindlustusleping lõpetatakse jooksva kindlustusaasta lõpul ja Kindlustusvõtjale tagastatakse tagasilükatud kindlustusperioodi eest ette makstud kindlustusmaksed täies ulatuses.
5. Muul juhul võib kindlustuslepingu lõpetada vastavalt käesolevate kindlustustingimuste I osa punktile 3.
6. Juhul kui Kindlustusvõtja ei ole enne jooksva kindlustusaasta lõppu saatnud kirjalikku vastuväidet muudetud kindlustustingimuste kohta, jõustuvad kindlustuslepingu muudatused alates järgmise kindlustusperioodi algusest.

Varakindlustuse klausel nr 010: masinate rike

- See lisaklausel kehtib üksnes siis, kui see on sõnaselgelt kindlustuspoliisil sätestatud.
1. Masinate rikke kindlustuse puhul hüvitatakse kindlustatud masinatele ja seadmetele ootamatu ja ettenägematu sündmuse tõttu tekkinud kahju, mis ei ole välistatud käesoleva klausli punktis 5, kindlustustingimuste II osa punktis 7.9 ja Kindlustuslepingute üldtingimustes.
 2. Masinate rikke kindlustus kehtib ainult koos käesolevate kindlustustingimuste III osas esitatud varakindlustuse eriklausliga nr 001 „Koguriskikindlustus“. Masinate rikke kindlustusklausli nr 010 rakendamisel ei kehti kindlustusklausli nr 001 „Koguriskikindlustus“ punkt 2.9.
 3. Kindlustusobjektiks on:
 - 3.1. kindlustuspoliisil sätestatud masinad, seadmed, aparaadid, seadeldised;
 - 3.2. käesoleva klausli alusel ei ole kindlustatud andmekandjad, andmed ja rakendused;
 - 3.3. Kindlustuskaitse hõlmab üksnes kindlustatud vara, mis on testitud ja kasutamiseks üle antud vastavalt ettenähtud korrale.
 4. Kindlustatud riskid.
 - 4.1. Kindlustusandja hüvitab kindlustatud vara kahjustumise või hävimise äkiliste ja ootamatute sündmuste tagajärjel, mille põhjuseks on:
 - 4.1.1. kindlustatud vara äkiline ja ootamatu kahjustumine tööajal, nagu näiteks masinate ebaõige seadistus, kinnituste lödvenemine;
 - 4.1.2. kaitseseadeldiste ebaõige käivitumine või rike, võõrkehade sattumine kaitseseadeldistesse;
 - 4.1.3. tsentrifugaaljõudude põhjustatud rebendid, praod või mõrad;
 - 4.1.4. veepuudus aurukateldes või surveanumates;
 - 4.1.5. rõhu suurenemine, välja arvatud juhul, kui rõhk suureneb varakindlustuse klausli nr 010 „Masinate rikked“ punktis 5 määratletud riskide tõttu;
 - 4.1.6. lühis, suurenenud pinge või ülepinge, välja arvatud juhul, kui pinge tõusu põhjustasid varakindlustuse klausli nr 010 „Masinate rikked“ punktis 5 määratletud riskid;
 - 4.1.7. konstruktsioonide, materjalide ja projekteerimisdefektid, tootmisdefektid ja/või paigaldusvead;
 - 4.1.8. kindlustatud isiku või Kindlustusvõtja ebaõige tegevus (töötajate ebaõige tegevus tähendab töötajate tegevust, mis on seotud puuduliku kvalifikatsiooniga, kogemuse ja järelevalvega, mis põhjustab kindlustatud vara seisukorra halvenemise);
 - 4.1.9. mis tahes muud riskid, mida ei ole määratletud varakindlustuse klausli 010 „Masinate rikked“ punktis 5 või mujal kindlustuslepingu tingimustes kindlustuskaitse välistustena;
 5. **Masinate rikke kindlustuskaitse välistused.**
 - 5.1. Testimine. Kindlustusandja ei hüvita testimise ajal tekkinud kahjusid.
 - 5.2. Kindlustushüvitist ei maksta tehnilise koormuse tahtliku ületamise tagajärjel tekkinud kahjude eest.
 - 5.3. Hoolduskulud. Kindlustusandja ei hüvita funktsionaalsete puuduste korrigeerimise ja parandamise, modifitseerimise, perioodilise või ennetava hoolduse ja varuosade väljavahetamisega seotud kulusid, välja arvatud juhul, kui see on seotud kindlustatud vara taastamisega pärast kindlustusjuhtumit.
 - 5.4. Mittenõuetekohane remont. Kindlustusandja ei hüvita vara hävimist või kahjustumist, mis tuleneb kindlustatud seadmete kasutamisest pärast kindlustusjuhtumit, aga enne sellise nõuetekohase remondi teostamist, millega tagatakse seadmete normaalne (st tootja või tarnija määratletud) toimimine. Kindlustushüvitist ei maksta edasiste kausaalsete kahjustuste eest, mis tulenevad seadmete kasutamisest enne algsete

- kahjustuste nõuetekohast parandamist.
- 5.5.** Kulumaterjalid. Kindlustushüvitist ei maksta kahjude eest, mis on tekitatud kindlustatud seadmetes kasutatavatele kulumaterjalidele, nagu näiteks kütus, jahutusvedelikud, määrdeained, katalüsaatorid, kemikaalid, kontaktmaterjalid (st ained, mis reguleerivad teiste materjalide vahelist koostoimet).
 - 5.6.** Kuluvad osad. Kindlustushüvitist ei maksta kahjude eest, mis on tekitatud seadmete või masinate kiiresti kuluvatele osadele, nagu näiteks graveerimissilindrid, klaas-, portselan- ja keraamilised komponendid, kummirehvid, kummist, tekstiilist ja plastikust komponendid, vooderdused ja/või lindid, sõelad, voolikud, harjad, ketid, juhtmed, rihmad, katelde portselanist, klaasist ja keraamilised komponendid, ahjud või ahjuvõrede tellisvooderdused, põletiotsikud jms, välja arvatud juhul, kui need kulumaterjalid või kuluvad osad on kahjustatud seoses käesoleva kindlustuslepingu alusel kindlustatud kahjudega.
 - 5.7.** Asendatavad tööriistad. Kindlustushüvitist ei maksta kahjude eest, mis on tekitatud igat liiki asendatavatele tööriistadele, nagu näiteks puurid, noad, lõikurid, saed, purustushaamid, valumustrid ja -vormid, vormid, stantsid, abrasiivkettad jms, välja arvatud juhul, kui need kulumaterjalid või kuluvad osad on kahjustatud seoses käesoleva kindlustuslepingu alusel kindlustatud kahjudega.
 - 5.8.** Kulum. Kindlustushüvitist ei maksta väärtuse vähenemise või kahjude eest, mis tulenevad kasutamisest ja mis ei mõjuta vara kasutamist või selle funktsionaalsust.
 - 5.9.** Esteetilised defektid. Kindlustushüvitist ei maksta kahjude eest, mis tulenevad esteetilisest defektidest, nagu näiteks värvitud, poleeritud, emailitud või muude pindade kriimustused või mõlgid, mis ei mõjuta vara kasutamist või funktsionaalsust.
 - 5.10.** Monteerimine ja demonteerimine. Kindlustuskaitse ei kehti kindlustatud vara paigaldamise ja demonteerimise ajal, kui kahjud tulenevad paigaldus- või demonteerimistöödest, välja arvatud juhul, kui töid teostatakse kindlustusjuhtumi tagajärjel.
 - 5.11.** Kaudsed kahjud ja kaasvastutus. Kindlustushüvitist ei maksta kaudsete kahjude ja vastutuse, viiviste, trahvide, kaotatud kasumi ja äritegevuse katkestustest tulenevate kahjude eest.
- 6.** Eriohutusnõuded
- 6.1.** Kindlustusvõtja ja kindlustatud isik peavad lisaks käesolevates tingimustes ja kindlustuslepingus sätestatud ohutusnõuetele täitma järgmisi ohutusnõudeid:
 - 6.1.1.** kindlustatud vara tuleb paigaldada, kasutada ja hooldada vastavalt tootja või maaletooja soovitudele või nõuetele. Hooldustööde andmeid tuleb säilitada;
 - 6.1.2.** ruumid, kus kindlustatud vara asub ning töötingimused ja -keskkond, nagu näiteks käituspinge, õhuniiskus, ja temperatuur, peavad olema vastavuses maaletooja või tootja nõuete ja/või soovitudega;
 - 6.1.3.** kaasaskantavad seadmed tuleb pärast tööaega sõidukitest eemaldada ja hoiustada lukustatud ruumides.
- 7.** Kahju suuruse kindlaksmääramise eritingimused.
- 7.1.** Kindlustushüvitist ei maksta projekteerimis- või planeerimisteenustega seoses kantud kulude eest.
 - 7.2.** Kindlustusandja hüvitab kindlustusjuhtumiga seotud ajutise remondi kulud ainult juhul kui need on osa lõplikust remondist ja ei suurenda remondi lõpliku maksumust.
 - 7.3.** Kindlustushüvitist makstakse ainult siis, kui kindlustatud isik on esitanud remondi teostamist või hävinud kindlustatud vara asendamiseks vara ostmist tõendavad dokumendid (arved jms).

Varakindlustuse klausel nr 011: töötajate vara

See lisaklausel kehtib üksnes siis, kui see on eraldiseisva kindlustusobjektina ja omaette kindlustussumмага sõnaselgelt kindlustuspoliisil sätestatud.

1. Kindlustuskaitse hõlmab töötajate vara kindlustuskohas – kindlustatud isiku töötajate esemeid, mida töötajate nõudmise korral tavaliselt hoitakse töökohal, välja arvatud käesolevate kindlustustingimuste II osa punktis 3.4 või mujal kindlustuslepingus ja selle lisades määratletud vara, mille kahjustumise, hävimise või kadumise kahjusid ei hüvitata.
2. Kindlustuskoht – kindlustatud isiku töötajate suletud ruumides asuvad töökohad.
3. Vara on kindlustatud samade riskide vastu, mis on märgitud kindlustuspoliisil ja selle suhtes kehtivad kõik kindlustuslepingus sätestatud erandid.
4. Kohaldatakse omavastutust 150 €, kui poliisil pole märgitud teisiti;
5. Vara on kindlustatud esmariski põhimõttel.

Varakindlustuse klausel nr 013: üleujutuse riski kindlustus

See lisaklausel kehtib üksnes siis, kui see on sõnaselgelt kindlustuspoliisil sätestatud.

1. Kindlustushüvitist makstakse kindlustusobjekti äkilise ja ootamatu hävimise, kahjustumise või kadumise eest, mille põhjuseks on:
 - 1.1. üleujutus – maa-alade üleujutus jõgede, järvede, kanalite või muude pinnaveekogude veetaseme ebatavalise, äkilise ja ootamatu tõusu tõttu. Kindlustushüvitis hõlmab ka otseseid kahjusid, mis tulenevad üleujutusest või üleujutuse tõttu puude, postide, ehitiste või nende osade langemisest kindlustatud esemele;
 - 1.2. tulvavesi – tugev vihmatorn, mille jooksul sademed on 12 tunni või lühema perioodi jooksul on 15 mm ja enam. Kui sademete kogust ei ole kindlustuskohas võimalik kindlaks määrata tuginetakse meteoroloogiateenistuse andmetele ja asjaolule, kas tulvavesi on varem põhjustanud kindlustuskohas sarnase vastupidavuse ja tugevusega ning sarnases seisukorras ehitistele või muudele sarnastele rajatistele sarnaseid kahjustusi;
2. **Üleujutuse riski välistused.** Kindlustushüvitist ei maksta vara hävimise, kahjustumise või kadumise eest, mille põhjuseks on:
 - 2.1. üleujutus piirkonnas, kus Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudi andmetel on üleujutus kindlustuskohas toimunud viimase 7 aasta jooksul. Sellist juhtumit ei saa käsitleda äkilise ja ootamatuna;
 - 2.2. vihma, rahe, lume, muda, vee või veega edasikantavate esemete sissetungimine mitte korralikult või täielikult suletud akendest, välisustest või muudest hoone väliskonstruktsioonis olevatest avadest, v.a kui need avad on tekkinud kindlustusjuhtumi tagajärjel;
 - 2.3. põhjaveetaseme muutused;
 - 2.4. vundamendi nihked, seinamõrad, kallaku erosioon – põhjavesi, mööda nõlva jooksva vee või seisva vee hävitav mõju, kui see ei ole kindlustusjuhtumi otsene tagajärg;
 - 2.5. Käesolevate kindlustustingimuste II osa punktis 7.9 kirjeldatud välistused.
3. Käesoleva klausli alusel ei ole kindlustatud järgmised kindlustusobjektid:
 - 3.1. Vallasvara, mis asub välitingimustes, kuurides ja avatud kõrvalhoonetes, välja arvatud juhul, kui vara on kohandatud kasutamiseks välitingimustes, kuurides ja avatud kõrvalhoonetes;
4. Kindlustatud isik peab täitma ka käesolevas punktis alljärgnevalt sätestatud ohutusnõudeid:

- 4.1. kanalisatsiooni- ja reoveesüsteemid peavad olema varustatud tagasivooluklapiga, mis takistab vee või muda tungimist ruumidesse.
- 4.2. Uste, akende, treppide ja teiste keldrikorruse ruumide (ümbritsevast maapinnast madalamal asuvate ruumide) avade lävi või alumine piit peaks olema vähemalt 10 sentimeetrit maapinnast kõrgemal, et takistada vee sissepääsu keldrikorruse ruumidesse.
- 4.3. Kindlustatud isik peab hoolitsema vundamendi veekindluse eest. Maa-aluste kaablite ja torude avad peavad olema hoolikalt tihendatud, et takistada vee sisenemist keldrikorruse ruumidesse.
- 4.4. Üleujutuse ohu korral peab kindlustatud isik rakendama mõistlikke ennetavaid meetmeid ohustatud aladel vara päästmiseks: eemaldama vallasvara või tõstma selle kõrgemale, lülitama ohustatud alal välja elektri ja sulgema avad. Kui üleujutuse ohu tõttu lülitatakse välja murdvarguse häiresüsteem, tuleb tagada vara ennetav kaitsmine.